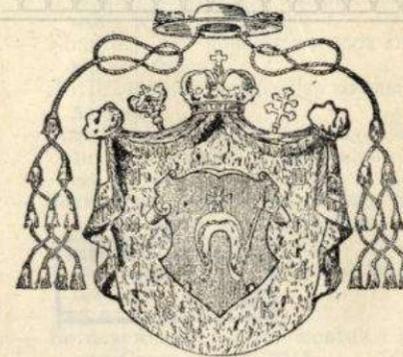

08

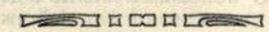

ЛЬВІВСКО - АРХИЕПАРХІЯЛЬНІ

ВІДОМОСТІ

РІК 1915.

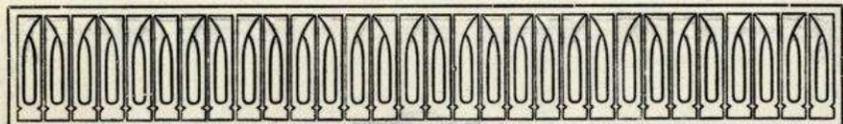
~~1913~~

ЛЬВІВ 1915.

НАКЛАДОМ МИТРОП. ОРДИНАРИЯТУ.

З ДРУКАРНІ „ДІЛА“ ЛЬВІВ, РИНОК 10.

Львівська бібліотека
АН УРСР

З М І С Т.

	Сторона
Ч. пор. 1. — Ч. К. 210. — Відпразноване перемоги через наші славі війська і звільнене м. Львова	1
Ч. „ 2. — Ч. 128. — Молитва о мир	3
Ч. „ 3. — Ч. 303. — В справі охорони церковних маєтків	4
Ч. „ 4. — Ч. 653. — О обов'язку несення духовної допомоги всім Членам нашої всеславної Армії	4
Ч. „ 5. — Ч. 596. — В справі пам'ятників по полеглих в боях	7
Ч. „ 6. — Ч. 595. — Диспенса на роботи пільні в неділі і свята в цілі зібрання і зведення плодів пільних сего-річних	6
Ч. „ 7. — Ч. 652. — О поновленні прийняті відступивших від Церкви католицької і о найтяжнім обов'язку Душпастирів докладного навчання всіх парохіян о Єдиній правдивій Церкві Христовій католицькій	7
Ч. „ 8. — Ч. 650. — В справі Душстаровництва для ц. к. Оборони Краєвої	8
Ч. „ 9. — Ч. 692. — В справі богословських іспитів	9
Ч. „ 10. — Ч. 699. — Візване до предложення справоздань о стані парохій	10
Ч. „ 11. — Ч. 624. — В справі предплати на Архиеп. Відомості	11
Ч. „ 12. — Ч. 1331. — Сумні роковини вивезення нашого Митрополита кир Андрея	13
Ч. „ 13. — Ч. 1613. — Молитва о мир св. Отця, Папи Венедикта XV	15
Ч. „ 14. — Ч. 1425. — Справа фондацийних книжок, депонованих в Руській Шадниці в Перемишлі	17

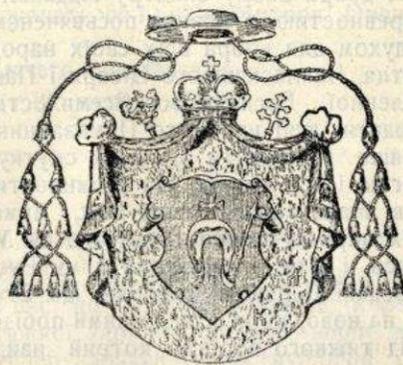
	Сторона
Ч. пор. 15. — Ч. 1422. — Похорони полеглих жовнірів	17
Ч. „ 16. — Ч. 1206. — Збірка металів, церковні дзвони	18
Ч. „ 17. — Ч. 817. — О молитвенниках для австрійських воєнних пільників в Росії і Сербії	19
Ч. „ 18. — Ч. 1635. — Конкурс—(на прийняте чотирох хлопців до дяківської бурси)	20
Ч. „ 19. — Ч. 1690. — До Всечестних урядів парохіяльних (в справі дзвонів)	20
Ч. „ 20. — Ч. К. 1050. — Услія, під якими не буде душпастирям робити ся перешкод в привиманню данин в збіжку від парохіян	21
Ч. „ 21. — Ч. 660. — Заключені супружеств стоячих в полю жандармів через повновласників	21
Ч. „ 22. — Ч. 1563. — До відомо кандидатам стану духовного	22
Ч. „ 23. — Ч. 1572. — В справі уживання в діловодстві парохіяльним шкільної правописи	23
Ч. „ 24. — Ч. 1514. — Чия чаша?!	23
Ч. „ 25. — Ч. 1656. — Богослуження в місяці жовтня і в дні Різдва-них Св'ят на рік 1915	24
Ч. „ 26. — Ч. 1864. — Зазив до субскрипції третьої воєнної позички	28
Ч. „ 27. — Ч. 1910. — В справі роздачі запомог з вдовичо-сиротинського фонду	30
Ч. „ 28. — Ч. 1911. — Справа безпроволочного, відворотного предложення табель о дзвонах	31
Ч. „ 29. — Ч. 2948. — Енцикліка Св'ятійшого Отця Венедикта XV	33
Ч. „ 30. — Ч. 2949. — Відозва Св'ят. Отця Венедикта XV. до народів воюючих зі собою, поміщена в Ватиканській офіційальнім „Osservatore Romano“ в Римі під днем 30. липня 1915	50
Ч. „ 31. — Ч. 3208. — О св. Причастію дітей за нашого Цісаря і вітчизну в день 25. грудня 1915	52
Ч. „ 32. — Ч. 2779. — Винбудова ушкоджених через війну віроісповідних предметів	53
Ч. „ 33. — Ч. 3468. — Відповідь на тяжки неправди против влади духовної поміщені в часописи „Українське Слово“	54
Ч. „ 34. — Ч. 2866. — В справі заохочування до тверезости	56
Ч. „ 35. — Ч. 2068. — В справі приналежности духовної юрисдикції приділених до війська осіб загального ополчення	57
Ч. „ 36. — Ч. 2634. — В справі духовної юрисдикції осіб приділених до маршових формацій	58
Ч. „ 37. — Ч. 2584. — Великі влади що до сповіди і св. Причастія при мобілізації в війні	59
Ч. „ 38. — Ч. 3097. — Взглядом відпустів	59
Ч. „ 39. — Ч. 3299. — Деякі постанови Апостольского Престола	59
Ч. „ 40. — Ч. 1367. — В справі доставлення ц. і к. Етаповому Командови 2 Армії витягів метрик смерті полеглих жовнірів австро-угорської і союзної Армії	60
Ч. „ 41. — Ч. 2106. — О виміні золота	60
Ч. „ 42. — Ч. 2228. — Патрнотична збірка металів на воєнні цілі. Закупно мідяних предметів	61

Львівська бібліотека 18842

	Сторона
Ч. пор. 43. — Ч. 2809. — Кошта удержання Сьвященників сьвіцких в часі відпровадження ранених	62
Ч. „ 44. — Ч. 1867. — В справі книжок переданях оо. Парохами до депозиту „Руській Шадниці в Перемишли“	63
Ч. „ 45. — Ч. 2050. — Пошукованє власника чаші з дискомом і ложочкою	63
Ч. „ 46. — Ч. 3401. — В справі діла: „Viribus Unitis, Österreich-Ungarn und der Weltkrieg“	64
Ч. „ 47. — Ч. 3467. — Вийшов молитвенник для жовнівців Українців-католиків, уложив сьвящ. Олександр Корінець	64
Ч. „ 48. — Ч. 3400. — В справі дат смерти Сьвященників упокоївших ся в часі воєнним	65
Ч. „ 49. — Ч. 3303. — Оголошеня речинця до рукополаганя в Презвигтери	65

ПОПРАВКА.

Місто сторона	95 має бути сторона	13.
Місто „	96 „ „	14.
Місто число	XII „ „	число II.
Місто число поряд.	66 „ „	число пор. 12.

Львівско - Архиепархіяльні ВІДОМОСТІ

Річник XXVII.

Видано дня 22. липня 1915.

Ч. I.

Ч. I.

Ч. 210|Орд. — Відпразнованє побіди через наші славні війська і освободженя м. Львова.

До Всечесного Духовенства і Вірних Львівської Архиепархії.

По незглубимим Совітам Божим навіщені зістали майже всі народи Європи тяжкою, страшною і довготриваючою війною. Великий образ суда Божого оказав ся майже над цілим сьвітом, а наглядна рука справедливости Божої положена зістала з тяжким упійненем на цілу майже людскість. Гроза тої війни досягла і наш край, нашу сьвяту католицьку церков і наш дорогий нарід.

В тій тяжкій добі любезне наше Духовенство і дорогий наш нарід заносив по храмах Божих щоденно умилительні моленя о повернене милосердя Божого, кавав ся, приступав як найчастійше до св. Тайн так що посеред нещастя війни ясніло мов би сонце тоє усposоблене до покути і поправи і стягнуло милосерде Боже. Наші славні і побідоносні війська за благословенем Божим освободили край і нарід від ворога.

Милість Божа сплила передовсім на всемилостивійшого, з рід-

ким посвяченням для добра Свому скиптру підданих народів неусипно, з подивлення гідною ревностію, з повним посвяченням і великим, живою вірою націхованим духом для добра всіх своїх народів, трудячого ся, найлюбезнішого Отця, Найласкавшого Цісаря і Пана. Завидують нам Єго всі народи вселенної. Господь Бог Всемилоствійший спустив в своїй милости благодатні лучі на Свого Помазанника і дозволив Єго Величеству свобіднійше відотхнути по днях смутку і печали. З Ним разом відітхнули легше і всі народи під всемилоствійшим панованем Сего, з ревностію в подив вправляючою всіх, мимо свого глибокого віку, для добра своїх народів тяжко трудячого ся Монарха З Отцем Вітчизни возрадовались і діти і наш край і ми Русини, Єму всеціло вірні, непохитно передані. Горячою любовю до Єго Величества привязані діти віджили на ново, коли всеславними побідносними військами зістали увільнені від тяжкого ворога, котрий найдорожших скарбів віри нашої католицкої не щадив і котрий в круг страшної війни втягав все, що нам дороге і сьвяте. Ми всі прото відчуваємо живо незглубиме милосерде Бога, Отця Сьвітов і вже на першу відомість о славних побідах заносили ми горячі молитви перед Престол Всевишнього, умилительні моленя найглубшої благодарности, в душі покаяня, за невисказані докази милосердя Божого і освободження нас, нашої, сьвятої, католицкої віри, нашої народности від тяжкого удару, спричиненого нам ворогом, з прошенем, щоби Всемилоствійший Бог укріпив милость нам оказану, невисказану, незглубиму, чудну і величаву. Кримо ся до землі перед величию Божого Величства і чудних діл Єго. Наша віра сьвята католицка, наше духовенство, наш нарід, над котрами страшний гураган лютої війни уносив ся, вийшли, — най Богу буде найумилительнійша неустаюча подяка — цілі, і в корени неушкоджені. Если страшна буря обломил а унесла деякі сухі галузки і зівялі листя, то від здорового кореня, — дасть Бог — розійдуть ся нові соки, які оживлять дерево всеціло так, що оно, за незглубимим милосердем Божим, може знов як найкрасше зацвести і як найздоровіші овочі на славу Божу і на хвалу католицкої Церкви, нашого обряда і на добро і пожиток нашого дорогого народа принести. Отсе ми, всі Дорогі Братя так духовні, як і мірські відчуваєм і немов переживаєм а Митрополичий Ординарият, давши отсим посланням вираз сим почуваням, кличе до всіх: Дорогі Братя, духовні і мірські! Неуставаймо и надальше в тій тяжкій страшній війні в молитвах о велике милосерде Боже! А щоби дати вираз і внїшним заявам, розпоряджає отсим, щоби по всіх Церквах по попереднім заповідженю відправлено в найблизшу неділю в кожній церкві торжественну Службу Божу на намірене Найяснійшого Пана і побідносної армії з виставленем Найсв. Тайн, з відповідною проповідію, взнесенем трикратного многолітствія Найяснійшому Панови, відспіванем народного Гимна і благодарственної пісні „Тебе Бога хвалим.“ Повисше письмо належить в церкві при тій Службі Божій відчитати.

Всч. Уряди Деканальні мають при візитаціях о виконаню сего розпорядження перекопати ся і о тім Митроп. Ординариятowi донесене предложити.

Від Митрополичого Ординариятy.

Львів, дня 26. червня 1915.

Андрей Білецький
Офіціал.

Ч. 2.

Ч. 128|Орл. — **Молитва о мир**

Сьвятїйший Отець наш Венедикт XV. зараза початку правленя Свого взивав всіх нас до горячих молитов к Богу о вибавленє нас від безпримірно тяжкої кари теперішної війни майже всіх народів межи собою; а тепер зарядив також публичні спільні молитви на упрощенє у Господа *скорого і справедливого мира всім народам* в тїйже війні. Послїдуючи отже тїй воли Сьвятого Отця нашого, котра то воля є і для всіх нас найпожаданшою, Митроп. Ординарият заряджує, щоби кождей Душпастир в найблизший по оержаню сего зарядженя недільний або сьвяточний день наперед оголосив, а в найблизший потому слїдуючий недільний або сьвяточний день відправив співану Літургію при виставлених Найсв. Тайнах і при кінці суплікація; при котрій Сьвященник має клячучи перед Найсв. Тайнами змовити низше слїдуючу молитву разом з вірними о упрощене мира.

Ту саму молитву належить також відмавлати в всі неділі і сьвята на колїнах при кінці головної Літургії перед „Буди імя Господне“ аж до скінченя війни; і через весь той час має ся при Літургії парохіальній (чи то співаній чи читаній) до інтенції за парохіян додавати інтенцію о скорий і справедливий мир межи народами в теперішній війні.

МОЛИТВА О МИР:

Владико Господи Ісусе Христе Боже наш, к Тебї припадаєм і умильно вопієм: остави нам вся безчисленна прегрішення наша, і миже раздражихом Твое неісповідимов челолюбїє і навлекохом на нас весьма тяжкую кару теперішних війни майже всіх народів между собою. Помилуй нас Господи неізглубимим милосердием Твоім, кровопролития же і брані теперішної війни народів уголи і подаждь *скорий, справедливий мир между всіми народами*, на славу Твою, і на любов Божу і спасение всім нам, і даждь нам да в тишині тихов і безмолвное житие поживем во всяком благочестїї і чистотї. Ибо Твое еже милувати і спасати ни Боже наш і Тебї славу возсилаем со Безначальним ти Отцем і Пресьвятим, Благим і Животворящим ти Духом, нинї і присно і во віки віков, аминь.

Від Митрополичого Ординариятy.

Львів, в мартї 1915 р.

Ч. 3.

Ч. 303. — В справі охорони церковних маєтків.

В виду постанов церковного права, вкладаючих на влади духовні с. б. Ординарияти і Консисторії як найстисліший обов'язок пильно дбати, і з всею старанністю чувати над добрим орудованем, помноженем а по крайній мірі захованем в цілості і ненарушимості маєтків церковних і во виду того, що в мисль повисших церковних постанов на бенедіціята вкладає ся стислий обов'язок тую дбалість о добро и ненарушимість маєтків церковних всіми силами в часі ужиткованя бенедіції до кінця життя виконувати, на що тіже при рукополаганю і каноничних інституціях присягу складають, Митроп. Ординарият видить ся споводованим в теперішних тяжких часах той обов'язок пригадати. В особености же, если заходить тяжкий случай, що в приходство входить св'ященик православний, з взгляду на више вложене. стисле і конечно зобов'язане до дбалости і ненарушене маєтків, має Митроп. Ординарият важкий обов'язок домагати ся від Всч. ОО бенедіціятів, щоби о заховане тих маєтків для гр. катол. бенедіцій і церков, як до того присягою обов'язані суть, всіми силами неперемінно і успішно старати ся не залишали. О виконаню сего обов'язку мають Всч. Душпастирі точне, подрібне і вичерпуюче справоздане Митроп. Ординариятowi предкладати, особливо же в тім више наведенім тяжкім случаю.

Від Митрополичого Ординарияту.
Львів, дня 26. Марта 1915.

Ч. 4.

Ч. 653. — О обов'язку несеня духовної помочи всім Членам нашої всеславної Армії.

Его Ексцеленція Пан міністер Віроісповідань і Просьвіти П. Т. Др Гусарек-Гайнляйн зауділив Митрополитальному Ординариятowi слідуєче письмо:

Z: 1962 | K. U. M.

Wien, am 7. Juli 1915.

Das k. u. k. Armeeeoberkommando hat mir eine Meldung des k. u. k. Tiroler Kaiserjäger-Regimentes № 2 übermittelt, der zufolge in einem Orte Galiziens die Einsegnung gefallener Soldaten durch die Ortsgeistlichkeit verweigert wurde. Das Armeeeoberkommando bemerkt hiezu, dass dieses Verhalten der Geistlichkeit Galiziens nicht vereinzelt sei. Nach einer Meldung des Feldsuperiors des 4. Armeee-Etappenkommandos haben Geistliche schon zweimal bis zu 15 Kronen für die Einsegnung gefallener Soldaten gefordert. Das Armeeeoberkommando sieht sich daher zu dem Ersuchen veranlasst, die Zivilgeistlichkeit im Bereiche der Feldarmeen zu verhalten, im Bedarfsfalle geistlichen Beistand bei jeder wahrgenommenen Gelegenheit unentgeltlich zu leisten.

Ich darf mich wohl überzeugt halten, dass Eure Hochwürden mein Befremden über ein derartiges, das Ansehen des geistlichen Standes empfindlich schädigendes Verhalten der in Frage kommenden Personen teilen und beehre mich daher Euere Hochwürden zu ersuchen, mit aller Beschleunigung Verfügungen zu treffen, welche nicht nur eine Wiederholung dieser Vorgänge ausschliessen, sondern auch dem vom Armeeeoberkommando geäußerten generellen Wunsche Rechnung tragen.

Über die getroffenen Verfügungen ersuche ich Euere Hochwürden mir zum Zwecke der Berichterstattung an Seine kaiserliche Hoheit den durchlauchtigsten Herrn Armeeeoberkommandanten Erzherzog Friedrich ehestens eine Mitteilung zukommen zu lassen.

Der Minister für Kultus und Unterricht
pідпис.

An Seine Hochwürden, den Herrn Generalvikar, Dompropst des griechisch-katholischen Metropolitankapitels in Lemberg etc. *Andreas Bielecki*.

В виконаню сего високого порученя заряджує ся з покликом на тутешній приказ з дня 29. липня 1914 Ч. 36'орд. Від. АЕп. з р. 1914 стор. 75. слідуєче:

I. З'обов'язую кожного Всч Душпастиря в совісті і під найтяжшими карами канонічними, щоби для всіх членів всеславної нашої Армії всяку духовну поміч, яка потрібною окаже ся, безпроволочно, охотно і безплатно сповняли.

II. З'обов'язую також, щоби в мисль оголошеня в „Арх. Відомостях“ з дня 29. липня 1914. Ч. 36'орд. крім духовної помочи Всч. Душпастирі несли також і поміч матеріальну і то все в імя Боже і в імя інтересів так нашої католицької Церкви як і нашого народа, і щоби від тепер з цілою ревностію і повним посв'яченем і труд свій і майно своє складали радо, охочо і готово на жертвенник Вітчизни для добра всеславної нашої Армії.

III. Всечесні Уряди деканальні з'обов'язую, як найстислійше, щоби свідченя від Всч. Духовенства для нашої хороброї Армії ложені зі всею совісностію і пильностію наглядати, щоби самі найлутшим прикладом Братії присьвічували і щоби щомісяця докладні, подрібні і вичерпуючі справозданя Митрополичому Ординариятowi зараз по одержаню сего предкладали.

Від Митрополичого Ординарияту.

Львів, дня 16. липня 1915.

Ч. 5.

Ч. 596/Орд. — В справі пам'ятників по поляглих в боях.

Ц. к. центральна Комісія для береження пам'ятників в Відні прислала тут під днем 1. лютого 1915 Ч. 233 слідує п'ясьмо:

An das hochwürdigste griech. kath. erzbischöfliche Ordinariat in Lemberg.

Die Zentralkommission hat in Erfahrung gebracht, dass von verschiedenen Seiten und speziell von der Tagespresse angeregt wird, den im gegenwärtigen Kriege gefallenen Soldaten im Innern der Kirchen oder in deren nächster Umgebung Denkmale zu errichten. Da es den interessierten Faktoren besonders in den kleineren Gemeinden kaum möglich sein dürfte sich künstlerisch vollwertige Entwürfe zu beschaffen und es andererseits im höchsten Interesse einer rationellen Denkmalpflege gelegen ist, dass nicht durch künstlerisch minderwertige Denkmale das Innere oder die Umgebung der heimischen Kirchen beeinträchtigt oder verunstaltet werde, so ist die Zentralkommission an das k. k. Ministerium für Kultus und Unterricht mit der Anregung herangetreten, dasselbe möge die Ausschreibung einer Konkurrenz veranlassen, laut welcher Bildhauer, bezw. Architekten Entwürfe derartiger Denkmale vorzulegen hätten, von denen die geeignetsten den hochwürdigen Kirchenbehörden zur Ausführung empfohlen werden könnten.

Die Zentralkommission beehrt sich daher das diensthöfliche Ansuchen zu stellen, das hochwürdige Ordinariat wolle Vorsorge treffen, dass vor Errichtung derartiger Kriegerdenkmale seitens der kirchlichen Behörden das Einvernehmen mit der Zentralkommission gepflogen werde, die sich auch vor Abschluss der genannten Konkurrenz bereit erklärt, den Interessenten mit ihrem fachmännischen Rate an die Hand zu gehen.

Der Präsident

i. v. Schubert-Saldern

Тое подає ся Всч. Духовенству до відомости і застосованя ся.

Від Митрополичого Ординариату.

Львів, дня 13. липня 1915.

Ч. 6.

Ч. 595. — Диспенза на роботи пільні в неділі і сьвята в цілі зібраня і звезеня плодів пільних сегорічних.

Увзглядяючи превелику потребу, а також через службу в війську утруднене зібраня і звезеня плодів пільних сегорічних іменно тепер в часі воєнним, де окрім звичкої для всіх потреби також осібні великі запаси їди для армії суть конечні, як тоє також Вис. ц. к. Міністерство Віроісп. і Просвіти в вис. рескрипті з 5. липня 1915. Ч. 20523. зазначає, уповажняєм всіх сталих і тимчасових Душпастирів, щоби

оголосили вірним у всі неділі і сьвята, коли лиш то за потрібне узнають, позволене, по вислуханю ранної св. Літургії, всіх робіт в ті дні до зібраня і звезеня плодів пільних потрібних. При тім поручає ся також поновно вірним і Душпастирям то всьо, що в Відомостях 1914 ч. 57 (ст. 73) на час воєнний сказано.

Від Митрополичого Ординариату.

Львів, дня 15 липня 1915.

Ч. 7.

Ч. 652. — О поновнім прийнятю відступивших від Церкви католицкої; і о найтяжшій обовязку Душпастирів докладного обученя всіх парохіян о єдиній правдивій Церкві Христовій католицкій.

Митрополичий Ординариат уділяє отсим всім Душпастирям Львівської Архиепархії власть розрішати о скілько треба, відкляти всіх каючих ся відступивших від католицкої Церкви і перейшовших до відлученої восточної — і прийняти їх поновно до католицкої Церкви і до сьв. Тайн; однако доверва по публичнім направленю зділаного згіршеня, если про своїм переході явне публичне згіршене дали. Такі мають в церкві приклякнути, і при всіх зібраних гр. катол. вірних (если не більше, то хоть при двох або трох) осьвідчити:

„Я відкликаю зовсім мій перехід до відлученої восточної церкви; і прирікаю перед Г. Богом всемогучим, преблагословенною Дівою Марією, Ангелом хоронителем моїм і всіми Сьвятими, що витреваю в єдности сьв. католицкої Церкви, котра єсть єдиною правдивою Церквою Христовою, аж до моєї смерти.“

А понеже безконечно високою і важною єсть так віра як тимсамим також і єдина правдива Церков Христова, в котрій єдиній маєм вибавлене від п'єгібели вічної в пеклі і жите вічне в небі: прото мають Душпастирі найтяжшій обовязок на совісти, щоби докладно обучити всіх парохіян о єдиній правдивій Церкві Христовій католицкій, після Відомостей 1912 ч. 36 (ст. 47), і ч. 48 (ст. 71); і 1913 ч. 57 (ст. 81) при поправках ч. 65 (ст. 97), і ч. 64 (ст. 94).

Но заразом, як вже в Відомостях 1912 ст. 49–50 сказано було, закаує ся, щоби до того діла Церкви Христової ніяк не мішати партії наші на р о д н і.

При сій спосібности додає ся тут слідуєча для нас також дуже важна річ: если Душпастир видить, що у парохіян єсть ненависть партійна, то має він великий і конечний обовязок, поучити і упімнути їх, що окрім віри і Церкви Христової єсть нам до спасеня вічного доконче потрібна любов Г. Бога над всьо і любов ближних всіх, також противних нам, отже і тих, що суть партії противної, не вільно

понижати, прозивати і ненавидіти. Лише в тій подвійній любови Бога і ближнього єсть і ту на землі правдиве і дуже велике добро наше і спасене вічне; а без тої подвійної любови не ваєм і в сім житю ніякого правдивого добра і підем на погибель вічну.

Від Митрополичого Ординариату.

Львів, дня 19. липня 1915.

Ч. 8.

Ч. 650. — В справі душстаровництва для ц. і к. оборони краювої.

Високе ц. к. Намісництво зауділило під днем 12. марта 1915 Ч. 21039 XII Митр. Консисторії слідує:

K. k. Ministerium für Landesverteidigung. — Departament VII. Nr. 1951. Geistliche Jurisdiktionszuständigkeit der Landwehr- (Landsturm- und Gendarmerie-) personen.

An alle k. k. Statthaltereien und Landesregierungen. Wien, am 27. Februar 1915.

Um aufgetauchte Zweifel über die geistliche Jurisdiktionszuständigkeit und über die Zugehörigkeit zu den gesetzlich bestimmten Matrikelführern zu beheben, wird für Kriegsdauer verfügt:

1) Alle bei der Landwehr (beim Landsturm) im Hinterlande verwendeten Personen des k. u. k. Heeres unterstehen während der Zeit dieser ihrer Verwendung der zivilgeistlichen Jurisdiktion beziehungsweise den gesetzlich bestimmten Matrikelführern.

2.) Alle Ersatzkörper der Landwehr und des Landsturmes, dann die Landsturmwachbataillone unterstehen jederzeit der zivilgeistlichen Jurisdiktion, beziehungsweise den gesetzlich bestimmten Matrikelführern, ausgenommen jene Ersatzkörper der Landwehr und des Landsturmes, die sich in ausgerüsteten festen Plätzen befinden oder dorthin verlegt werden. Diese Ersatzkörper unterstehen der militärgeistlichen Jurisdiktion.

3) Landsturmpflichtige oder auf Grund des Kriegsleistungsgesetzes herangezogene Zivilarbeiter unterstehen im Hinterlande der zivilgeistlichen Jurisdiktion, beziehungsweise den gesetzlich bestimmten Matrikelführern. Bei der Armee im Felde und im Etappenraum verwendete derartige Arbeiter unterstehen dagegen der militärgeistlichen Jurisdiktion.

4) Die Landsturmterritorialbrigaden unterstehen ohne Rücksicht auf ihre Verwendung im Armee- (Etappen-) bereiche oder im Hinterlande jederzeit der militärgeistlichen Jurisdiktion.

Die bei diesen Brigaden eingeteilten Landwehrgeistlichen erhalten ihre Jurisdiktionsdekrete vom Apostolischen Feldvikariate ausgestellt.

Die katholischen Geistlichen dieser Brigaden unterstehen in Seelsorgeangelegenheiten, solange diese Brigaden einem Armeekommando unterstehen, dem Feldsuperior des betreffenden Armee-Etappenkommandos. Wird

jedoch eine solche Brigade im Hinterlande verwendet, dann unterstehen diese Geistlichen dem Feldsuperior (Feldsuperioratsleiter) jenes Militärkommandos, in dessen Amtsbereich sich das Brigadekommando befindet.

5) Im Hinterlande sich vorübergehend aufhaltende, nicht in Militär-sanitätsanstalten (Sanitätsanstalten der freiwilligen Sanitätspflege) befindliche, zum Grundbuchstande von zur Armee im Felde gehörigen Unterabteilungen stehende Landwehr (Landsturm-) Personen unterstehen solange der militärgeistlichen Jurisdiktion, der sie bisher angehörten, als sie nicht etwa zu einem Ersatzkörper (einschliesslich der Rekonvaleszentenabteilung) eingerückt sind. Mit dem Tage der Einrückung zum Ersatzkörper (einschliesslich der Rekonvaleszentenabteilung) sind sie gleich den zum Ersatzkörper aus Sanitätsanstalten eingerückten Landwehr- (Heeres- und Landsturm-) personen dorthin jurisdiktionszuständig, wohin der Ersatzkörper jurisdiktionszuständig ist.

6.) Kranke und verwundete Landwehr- (Landsturm- und Gendarmerie-) personen oder zur Krankenpflege kommandierte Landwehr- (Landsturm-) personen unterstehen für die Zeit ihres Aufenthaltes in den Militärsanitätsanstalten (Anstalten der freiwilligen Sanitätspflege mit eigener Militärseelsorge) des Hinterlandes der militärgeistlichen Jurisdiktion, in Landwehrspitälern (Landwehrmarodenhäusern, Anstalten der freiwilligen Sanitätspflege ohne eigene Militärseelsorge, privaten oder öffentlichen Zivilspitälern) befindliche derlei Personen der zivilgeistlichen Jurisdiktion, beziehungsweise den gesetzlich berufenen Matrikelführern.

7.) Die Feldgendarmerie und das sonstige bei der Armee im Felde eingeteilte Gendarmeriepersonal, dann das Gendarmeriedetachment im Marinearsenal in Pola unterstehen der militär-(marine-) geistlichen Jurisdiktion, die gesamte übrige Gendarmerie untersteht der zivilgeistlichen Jurisdiktion, beziehungsweise den gesetzlich berufenen Matrikelführern.

Тов уділяє ся Всч. Духовенству до докладного застосованя ся.

Від Митрополичого Ординариату.

Львів, дня 19 липня 1915.

Ч. 9.

Ч. 692. — В справі богословських іспитів.

Подає ся до відомости П. Т. Богословам всіх років богословських студій, що згідно з ухвалою гремії професорів львівського богословського Виділу, слухачі богословя, бажаючі приступити до поправчих або спізнених богословських іспитів, можуть без попереднього внесення писемних подань зголосити ся в тих іспитових справах безпосередно до Деканату згаданого Виділу — а то в понеділки, середі і п'ятниці від год. 10 30 до 11 30 перед пол. — Речинець до здаваня сих іспитів триває до 30 вересня с. р.

Від Митрополичого Ординариату.

Львів, 22. липня 1915.

Ч. 10.

Ч. 699. — Візване до предложеня справоздань о стані парохій.

Позаяк в часі сеї страшної війни, многі парохії зістали без заосмотреня, проте видить ся Митр. Ординарият з огляду на добро самого Всч. Духовенства і вірних, щоби тому лихови запобічи, спонуканим завізвати, щоби в непереступнім речинци до 25. серпня с. р. через Всч. Уряди Деканальні предложили ту справозданє о стані парохій, а особливо, щоби донесли:

- а) в яким стані находить ся церков матерна і дочерна (згл. дочерні)?
- б) чи і котрі гр. кат. свьященники лишили ся на своїх посадах і приходах? а котрі опустили?
- в) чи і які свьященники з других епархій перебувають в тамошнім приході і які займають становища?
- г) чи в даній парохії нема тепер якого свьященника, і длячого зістало через місцевого свьященника становище опущенє?
- д) в яким стані суть мешканє пароха і будинки, а також і поля ерекціональні, чи були в своїм часі оброблені?
- ж) в яким стані є книги метрикальні, акта парохіяльні, цінні ефекти і другі предмети майна церковного?
- з) чи не убуло що з майна церковного, а то з утвари церковної прим.: чаш, фелонів, книг, антимінсів, а також: дзвонів і другого всякого рода знарядів церковних? В яким стані суть цминтарі і могили упавших на полі хвали?
- і) в яким стані находять ся будинки і домівства парохіян, чи і кілька зістало знищені а кілька лишило ся?
- и) що до парохіян: чи тих не убуло? в який спосіб? кілька позісталось?
- к) в яким стані поля, городи, сіножати парохіян? чи були засіяні і оброблені?
- л) чи не було в приході нещастя переходу на схізму і з яких причин?

Всч. Уряди парохіяльні зобовязують ся в совісті всі повисші а також інші гідні уваги дані після місцевих обставин як найточнійше подрібно і виразно в непереступнім речинци своїм Урядам деканальним надіслати, а ті знова зобовязують ся, провіривши докладно переслані собі викази, їх потвердити і в означенім речинци до дня кінця серпня с. р. Митроп. Ординариятowi предложити. Поспіх в тій так важній справі вельми пожаданий.

Примічає ся тут, що де свьященника нема, там настоятель деканата обовязаний сам при помочи сусідного свьященника повисші дати зібрати, уложити, і в тім самім речинци з другими тут доставити.

Від Митрополичого Ординариятy.

Львів, дня 22. липня 1915.

Ч. 11.

Ч. 624. — В справі предплати на „АЕпархіяльні Відомости.“

Позаяк оказує ся потреба поновно видавати „Архиепархіяльні Відомости,“ проте припоручає ся Всч. Клирови вирівнати свої залеглости за минулий рік, щоби не лишити Митроп. Ординарият можности видаваня свого органу. Митр. Ординарият висказує надію, що Всч. Клир розуміє вагу і потребу видаваня „Архиеп. Відомостей“ і поспішить як найскорше з вирівнанєм предплати за р. 1914 і залеглостий з попередних літ.

Від Митрополичого Ординариятy.

Львів, дня 15. липня 1915.

Х р о н і к а.

Тимчасовим завідателем деканата іменований:

Ч. 8004/14. — Впр. О. Іоан Токар, декан і парох в Підгайцях, для Зарваницького деканата.

Завідательства отримали 00:

Ч. 8004/14. — Николай Дідуник тимчасове в Мозолівці, Ч. 8336/14. — Єміліян Винтоняк, неопресвитер, тимчасове в Буску. Ч. 8339/14. — Іоан Костельний в Перемишлянах.

Вис. не ц. к. Правительство призвелола дотацию з рел. фонда для прив. сотрудника на 1 рік:

Ч. 7713/14. — в Лопянці.

НЕКРОЛЬОГІЯ.

Константин Чехович

Епископ перемиский, самбірський, саноцький

помер 28. IV. 1915 року.

О. Изидор Копертинський, парох в Перемишлянах, перемишлянського деканата 1914 р. — О. Курбас Николай, декан долиньский, парох Ілемя. — о. Стрільбицкий Николай, sen. парох Янова, янівського деканата. — о. Курбас Филип, парох Скалата, скалатського деканата. — о. Гутковский Антін, парох Залозець, залозецького деканата. — о. Сніжинський Клявдій, парох Синькова, радехівського деканата. — о. Давидович Изидор, парох Радехова, радехівського деканата. — о. Білевич Теодор, парох Буска, буського деканата. — о. Дорожинський Володислав, парох Мізуня, долиньського деканата. — о. Гучковский Ілярій, парох Скнилова, буського деканата. — о. Гаранюк Петро, парох Осталович, перемишлянського деканата. — о. Строчкий Теодозий, парох Синевідска вижного, скільського деканата. — о. Іллашевич Віктор, парох Соколівки, бобрецького деканата. — о. За-

лозецький Василь, парох Гірнього, любинецького деканата. — о. Бачинський Юліян, парох Васичина, ходорівського деканата. — о. Янович Ілярій, парох Хотина, калуського деканата. — о. Яримович Константин, парох церкви свв. Ап. Петра і Павла у Львові. — о. Тарнавський Еміліян (junior) парох в Куликові, радехівського деканата. — о. Маркевич Іван, парох Берлог, калуського деканата. — о. Бородайкевич Дометій, парох Ракова, долиньського деканата. — о. Петрович Еміліян, парох Оравчика, скільського деканата.

Душі їх поручає ся молитвам Всч. Клира.

Від Митрополичого Ординарія.

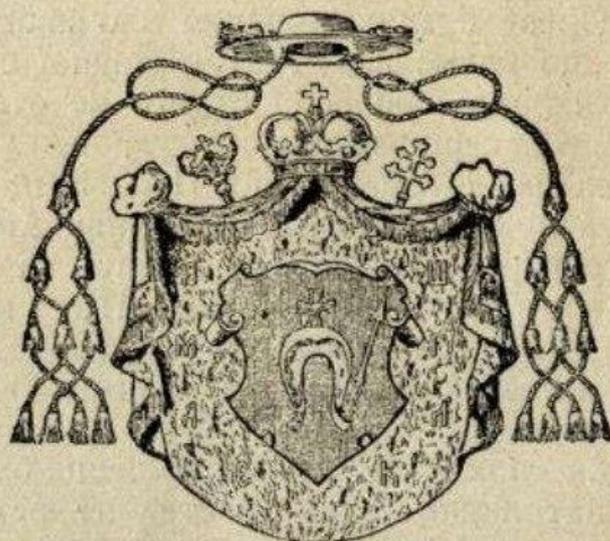
Львів, дня 22. липня 1915.

Андрей Білецький

Офіціал.

о. Михайло Яцковський

канцлер.

Львівсько - Архиепархіяльні ВІДОМОСТІ

Річник XXVII.

Видано дня 13. вересня 1915.

Ч. II.

Ч. 66.

Ч. 1331. — Сумні роковини вивезеня нашого Митрополита кир Андрея.

Найбільше діймаючою хвилею, яку проживала наша Церков протягом московської інвазії, се день 19. н. с. вересня 1914 р., якого сумні роковини якраз надходять. Хвилевий переможець що, колисьто прийняв перші лучі Христової віри по грецькому обряду із Католицької Руси-України, посягнув своєю рукою на Особу Архипастира якраз Католицької Церкви, грецького обряду! Коли люди „полюбиша тьму паче ніжели свѣтъ“, „да не облечать ся дѣла ихъ“, то побідний найздник знаючи, що в сяєві, яке розходить ся від Особи Найдорожшого Архипастира навіть далеко поза межі галицької України, можуть пізнати правду ті, що живуть у „сѣни смертної“, в наругу Божим і міжнародним законам, брутальною силою увязнив Іх Ексцеленцію Преосвященого Митрополита кир Андрея, маючи надію, що коли „поразить пастиря, то разточать ся овцы стада“.

Ніколи не перестане стояти перед очима тих, що єї бачили, хвиля, в якій Преосвящений Андрей в послідне промовляв до своїх вірних: „Останьте вірними сьвятій, Католицькій Церкві, останьте вірними Його Величеству Цісареві Францу Йосифови I.“, хоч знав, що

в очах наїздника зазив до вірности своїй сьвятій вірі, до вірности своєму законному Володареві буде найтяжшим злочином, за який прийдець ся йому заплатити що найменше втратою личної свободи. Та не лишень перед очима тих, що бачили єї стояти ме отся хвиля. Єї не забуде ні одно католицке серце галицкогo українського народу, єї запише на своїх скрижалах істория нашої Церкви, щоби дати наглядний доказ, як постояв за правду законний наслідник Апостолів, єї запише істория українського народу як вислів почувань галицких Українців.

Не перевели ся в Католицкій Церкві „Пастири добри, иже полагають душу свою за овцы“, а московске правительство не одному Українцеві католикови східного обряду, вложило на голову терновий вінець Мученика.

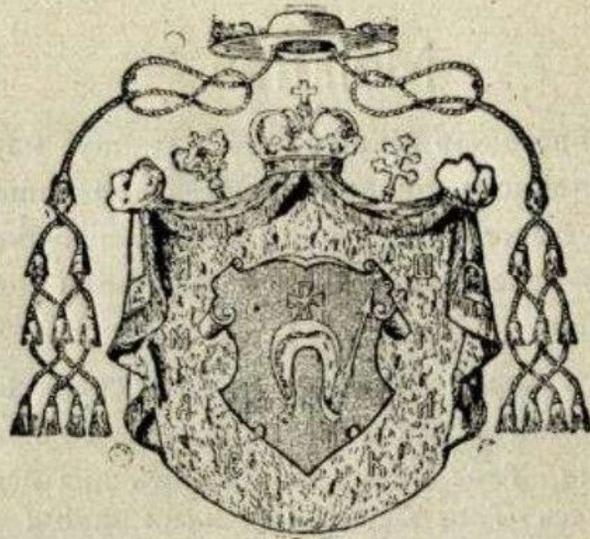
І нині, коли на спомин сеї хвилі рве серце біль „дитини за рідним батьком“, то католицке серце росте певністю, що ся галузь Католицкої Церкви, на якої чолі стоять такі Архипастирі, остане за все здоровою — живою, хочби ворогам сьвітла і вдало ся в однім-другім місци завдати їй рану. Живодавчі струї Божої ласки, що силою пруть ся із католицкогo пня, заллють рану, дадуть жите новим парісткам, які вкриють ся солодкими овочами правдиво християньского житя.

Ми пересьвідчені, що нема ні одного між нами Дорогі Братя, по чину, щоби при кожній сьвятій Літургії не згадав про Дорогого Архипастира-Мученика, ми пересьвідчені, що між усіми вірними галицкої провінції, між усіми братами, що розсіяні по безмежних просторах Америки, нема ні одного, який би у своїх щоденних молитвах не линув гадкою у незвісний, далекий Курск, де у неволі тяжкі проводить дні наш Преосьвящений Андрей, відтятий від сьвіта, лишений всякої вістки із рідного краю — сам один з Богом, з непохитною вірою в остаточну побіду Божої правди, з сильною надією в побіду нашого оружя і в красшу будучність українського народу. І коли нині відзиваємо ся до Вас, Дорогі Братя, то не тому, щоби ми думали, що хто небудь міг би позабути на день 19. вересня, на сумні роковини, а тому, щоби дати прилюдний вислів наших найсердечнійших почувань, щоби згадкою скріпили ся у своїх релігійних, горожанських і народних почуваннях, бо нічо не сталить так людского серця, нічо не додає йому такої рішучости, нічо не запалює його так до саможертви, як високий примір того, для котрого відчуває ся правдиво синівску любов і пошану.

Серед нинішних обставин ми нічим иншим не можемо прийти в поміч нашому Найдорожшому Вязневи як молитвами і тому розпоряджуємо, щоби в кожній парохії по попереднім оголошеню і заповідженю в неділю долучити до служби Божої і намірене за всякоє прошенє за Високопреосьвященого Архієпископа і Митрополита Нашого кир Андрея.

Від Митрополичого Ординариату.

Львів, дня 13. вересня 1915.

Львівсько - Архиепархіяльні ВІДОМОСТІ

Річник XXVII.

Видано дня 1. жовтня 1915.

Ч. III.

Ч. 13.

Ч. 1613.

Молитва о мир

св. Отця, Папи Венедикта XV.

З причини неприятельского наїзду і утрудненої комунікації могло стати ся, що пориваюча і сердечна молитва нашого св. Отця, Папи Венедикти XV, о мир не дійшла ще може до всіх сіл і вірних нашої дієцезиці. Тому подає ся сю молитву тутки нашому Всечестному Клирови і поручає ся, щоби відмовляв єї в голос по кожній парохияльній літургії і старає ся ширити єї також в відписах між народом. Она буде певно бальсамом для многих зболілих душ і прибитих родин, а заношена горячо перед престол Всевишного Господа чей вимолить у Него милосердя для нас і покінчення теперішного сьвітового нещастя. Поручає ся звернути при сїм також увагу вірних на відпуст, який прилучений до щирого відмовлюваня сеї молитви.

Від гр. к. Митроп. Ординарияту

Львів 1. жовтня 1915.

Молитва.

Затрівожені жорстокою війною, що загрожує народи і краї, прибігаємо Ісусе до Твого повного любови Серця як до нашого найпевнішого пристанища. До Тебе, Боже милосердя, благаємо з глибини душі: відверни сю страшну кару! До Тебе, Царю мира, взиваємо в горячій молитві: дай нам скоро бажаний мир!

З Твого Божого Серця зіслав Ти на весь світ святую любов, щоби уступила з поміж людей всяка незгода а панувала лиш любов. Коли Ти перебував на землі, Твоє Серце милувалося над всяким людським нещастєм. О най змилуєсь Твоє Серце над нами також в сій годині, яка тяжко нависла на нас зі своєю згубною ненавистію і страшним проливом крові!

Умилосерди ся над так многими матерями, що затрівожені і зжурені о долю своїх синів; умилосерди ся над тільки родинами, що лишили ся без своїх отців; умилосерди ся над нещасною Європою, на котру спала так страшна гроза!

Натхни володарів і народи бажанєм мира. Зділай, щоби устала війна, що розєднує народи; дай, щоби любов з'єднала знова всіх людей; згадай, що Ти ціною своєї крові зробив еси їх братами! Колиж вислухав Ти з цілою любовію благання Апостола Петра: „ратуй нас, Господи, бо погибаємо“, — і приказав збуреним морським філям спокій. О дай і нині преблагатись, вислухай ласкаво нашу покірну молитву і поверни зволнованому світові знов спокій і мир.

І Ти, всеблаженна Діво Марія, як помагала нам завсе в часах найбільшого горя, так поможи нам і тепер! Хорони нас і ратуй нас!

Амінь.

За кождоразове відмовлене сеї молитви з сокрушеним серцем надав св. Отець на час війни 300 днів відпусту. — з тим, що сеї відпуст можна жертвувати також за душі в чистилищі.

Ч. 14.

Ч. 1425. — **Справа фондацийних книжочок, депонованих в Руській Щадниці в Перемишли.**

Руська Щадниця в Перемишли надіслала до Митр. Ординарияту під днем 16. вересня 1915 ч. 149, слідуєче письмо:

Всесвітлійша і Високопреподобна
Митрополична Консисторія у Львові.

Отсим маємо честь з радістю донести, що усі фондацийні книжочки, які зложили оо. парохі у нас до переховуючого депозиту, вспіли ми заховати перед цікавим оком московским, через що ніяка з повисших парохій не буде мала ніяких клопотів та коштів із за затраченя ся, загубленя, вкрадженя, чи там зрабованя дотичних книжок. — Отсим дали ми наглядний доказ, що як раз у нас переховані в депозиті книжочки суть забезпечені на всяку евентуальність против затраченя всякого рода, поминаючи се, що улекшують дотичним парохам підниманє належних їм відсотків.

При сій нагоді повідомляємо, що кількох вже парохів з ріжних диєцезій зголосили вже нам затрату фондацийних книжочок з просьбою о виставленє дуплікатів. Ми по мисли цивільного закона і нашого устава сего зробити не можемо, проте відсилаємо їх до Всесвітлійшої і Високопреподобної Консисторії в цілі зарядженя судової амортизації. Та ту мовляємо собі піддати гадку, чи неналежалоб внести збірну просьбу до дотичного ц. к. Міністерства в цілі увільнення подань о амортизацію фондацийних книжочок затрачених серед інвазії ворогів і воєнних операцій від стемплевої належитости і від коштів судової інсерції в урядовій часописи.

Перемишль, дня 16. вересня 1915.

Руська Щадниця в Перемишли.

Зубрицький, Ярема.

Подає ся Всч. Духовенству до відомости з тим, щоби о затрачених книжках без проволочно ту донесене предложили з наведеним точних дат: число книжки, скількість грошеву і призначенє на яку ціль квота грошева зложена зістала.

Від гр. к. Митр. Ординарияту.

Львів дня 24. вересня 1915.

Ч. 15.

Ч. 1422. — **Похорони поляглих жовнірів.**

Президія ц. к. Намісництва зауділила Митр. Ординариятю слідуєче письмо: Ч. 24609/пр.

До Всесвітлійшого гр. кат. Митрополитального Ординариятю у Львові.

Наслідком рескрипту Пана Міністра Віроісповдань і Просьвіти з дня 4.

с, м. Ч: 2158/К.У.М. і дотично тут письма з 26. червня с. р. Ч: 14357/пр. маю честь просити Всесв'ятіший Ординарият, щоби свої інструкції видані до підчиненого духовенства в наслідок покликаною висше тутейшого письма, схотів доповнити еше в сім напрямі, що є обовязком духовенства сповняти в заступстві і безінтересно чинности військового духовенства не тільки в сих случаях, коли нема військового духовного, але також і тогда коли військовоє духовенство не може своїм обовязкам вдоволити.

О виданих зарядженнях схоче Всесв'ятіший Ординарият повідомити Президию ц. к. Намісництва.

За ц. к. Намісника:

Шульгіс.

Добавочно до тут. зарядження з дня 16. липня 1915. Ч. 653. завзиває ся Всч. Духовенство, щоби сповняли духовні обовязки в заступстві чинностей військового духовенства безінтересовно не тільки в тих случаях, коли нема військового духовного, але також і тоді, коли військовоє духовенство не може своїм обовязкам вдоволити.

Від гр. кат. Митр. Ординарият.

Львів дня 22. вересня 1915.

Ч. 16.

Ч 1206/Орд. — Збірка металів — церковні дзвони.

Ц. к. Намісництво зауділило Митр. Консисторії під днем 26. серпня 1915 Ч. 18940/пр. слідуєче письмо.

Відпис.

K. k. Ministerium für Kultus und Unterricht. Wien, am 21. Mai 1915. ZI.1123/K.U.M. Metallsammlung, Kirchenglocken.

An

den Herrn k. k. Statthalter für Galizien.

Um der Aktion der Heeresverwaltung zur Samlung von Metall für Kriegszwecke weitere Mengen der benötigten Metalle zuzuführen, ist darauf hingewissen worden, dass bei vielen Kirchen eine grössere Anzahl von Glocken vorhanden ist, so dass eine oder die andere dieser Glocken vielleicht entbehrlich sein und mit Zustimmung der massgebenden Faktoren der Heeresverwaltung unentgeltlich überlassen werden könnte.

Ich ersuche Eure Exzellenz, zunächst im Wege der bischöflichen Ordinariate des dortigen Verwaltungsgebietes festzustellen, ob und wieviele Glocken seitens der einzelnen Kirchenvermögensverwaltung (einvernehmlich mit den allenfalls in

Betracht komenden Faktoren:) für diesen Zweck der Heeresverwaltung unentgeltlich überlassen werden würden.

Ueber das Ergebnis dieser Erhebungen wollen Eure Exzellenz detaillierten Bericht, wohin auch der grösste Durchmesser jeder einzelnen zur Ueberlassung in Aussicht gestellten Glocke anzugeben ist.

Der Minister für Kultus und Unterricht.

Підпис.

Повисше заряджене Єго Ексциленції Пана Міністра Віроісповідань і Просв'їти уділяє ся Всч. Духовенству до стислого виконаня і до повідомленя відвортною почтою о тім Митр. Ординарият, які жертви в дзвонах на так взнеслу і патріотичну ціль від поодиноких церков і парохій зістали принесені, з точним означенем проміру і ваги дзвонів в мисль вказівок у високім рескрипті поданих.

Від гр. к. Митр. Ординарият.

Львів дня 24. вересня 1915.

Ч. 17.

Ч. 817/Орд. — О молитвенниках для австрійских военных пленных в Росии и Сербии.

Після дописи Президії Еписк. конференції з Праги з дня 20. липня 1915. Ч. 75, Центральне Управлене Маріяньских Товаришень у Відни (IX/4 Canisius-haus) постановило для австрійских пленных воєнних в Росії і Сербії молитвенники во всіх языках в монархії уживаних видавати і за посредством „Червоного Хреста“ реченим пленным переслати.

Наклад тих молитвенників, около 100000 егземплярів виносячий, буде найменше 10.000 Кор. стояти.

З уваги на тоє високо патріотичне і під взглядом релігійно-моральним дуже важне підприємство, поручає ся Преч. Урядам парохіяльним загіти парохіяні своїх до зложеня датків грошевих, до успішного попертя змагань в так богоугодній цілі.

Зібрані датки грошеві належить без проволоки сюда в цілі дальшого урядованя надсилати.

Від гр. кат. Митр. Ординарият.

Львів, дня 24. вересня 1915.

Ч. 18.

Ч. 1635/Орд.

Конкурс.

Митрополита Консисторія оголошує отсим конкурс на прийняте чотирох хлопців до дяківської бурси на кошт Капітули. Услівя прийнята добрий слух і голос як також охота до церковного співу. Кандидати одержують безплатно помешканє, харч і науку співу церковного і хорального. Подання заосмотрені в метрику хрещеня, свідоцтво шкільне і моральности належить вносити сейчас через Уряд парохияльний до гр. к. Консисторії.

Львів, дня 4. жовтня 1915.

Ч. 19.

Ч. 1640/Орд. — **До Всечесних Урядів парохияльних.**

У сій переломовій хвилі, в якій рішає ся судьба народів держави, всі ми обовязані до найдалше йдучих жертв. А що наша Церков завсїгди займала перше місце, коли ходило о жертви на державно-народні ціли, тому і тепер повинна вона дати примір найбільшого пожертвованя на загальні ціли, які знова зосередоточують ся у конечних воєнних потребах.

Висока ц. к. Державна Управа письмом з дня 27. вересня парохияльні Ч. 3189 віднесло ся в друге до всіх Ординариятів з жаданем, щоби Всч. Уряди зладили безпроводочно спис церковних дзвонів після взірця, який доручать ц. к. політичні власти безпосередно Всч. Урядам парохияльним. Всч. Уряди парохияльні в патріотичнім почуттю і зрозуміню та оціненю тої загальної потреби вповняють сказані взірці і перешлють їх відворотно безпосередно до Митрополитичного Ординарият, зазначаючи при тім виразно, котрі дзвони є **безуслівно** потрібні до відправи Богослужень, а котрі зістануть відступлені військової власти за відповідним винагородженєм, при чім зазначає Митрополитичний Ординарият, що вага хвилі вимагає, щоби у сій потребі Всч. Уряди парохияльні обмежили ся до найконечнійшого.

Точне і безпроводочне вповнення сего зарядження поручає ся, як найгорячійше і найусильнійше Всч. Урядам парохияльним, а Всч. Уряди деканальні звиває ся, щоби справи допильнували, і при візитаціях о точнім вповненню сего розпорядження переконали ся і о вислідах відтак Митрополитичному Ординарият, точні і подрібні справозданя о кожній душпастирській місцевості предложити.

Поручає ся zarazом Всч. Сьвященству, щоби в переконуючий спосіб обучило вірних своїх Парохий о ціли і конечности сеї реквізиції.

Від **гр. кат. Митр. Ординарият.**

Львів, дня 4. жовтня 1915.

Ч. 20.

Ч. 1050/Орд. — **Услівя, під якими не буде душпастирям робити ся перешкод в приймаю данин в збіжу від парохиян.**

*Громада кор. прест. міста Львова зауділила Митр. Консисторії
слідуюче письмо:*

До Високопреподобної Митрополитичої Консисторії
обряду греко-католицкого у Львові.

В мисль рескрипту Президії ц. к. Намістництва в Бялій з дня 4. серпня 1915. Ч. 18988/пр. повідомляю, що не буде ся робити перешкод данинам в збіжу, які парохияни складають душпастирям на підставі звичаю, однак під услівєм, що ті душпастирі зобовязуть ся одержане в той спосіб збіже спродати Закладови обороту збіжем на час війни.

Аби запевнити контролю в тім згляді прошу Всесвітлійшу Митрополитальну Консисторію, о зобовязанє згаданих душпастирів до зголошеня повисших данин в Краєвім відділі Закладу обороту збіжем (Президія ц. к. Намістництва).

Такі зголошеня повинні бути полагоджені в дорозі ц. к. Староства у Львові (Магістрату) і містити в собі дати що до кількості, якості і походження одержаного титулом звичайної данини збіжа.

В згаданій справі zvolить Всесвітлійша Митрополита Консисторія видати дальші розпорядження.

В. *Островскі.*

Повисше письмо подає ся Всч. Духовенству до відомости і застосованя ся.

Від Митрополитичного Ординарият.

Львів, дня 24. вересня 1915.

Ч. 21.

Ч. 660/Орд. — **Заклучене супружеств стоячих в полю жандармів через повновласників.**

*Ц. к. Намістництво надіслало до Митрополитичного Ординарият під датою: Бяла,
дня 15. мая 1915. Ч. XII. 43237.*

До Всесвітлійшого і Високопросьвященного
гр. кат. Митрополитичного Ординарият у Львові.

Дійшло до відома Міністерства оборони красвої, що деякі уряди парохияльні, при заклученю супружеств стоячих в полю підофіцерів жандармерії через заступців, жадають крім формальностей вимаганих § 76 п. з. ц. і диспензи церковної, надто еще писемного посьвідченя, що жених в дню вінчаня позістає ври житю.

Висше згадане Міністерство письмом з 6. цвітня 1915. Ч. 1089 звернуло на се увагу Міністерства віроісповідань і просьвіти виказуючи слушно, що жадааний доказ жита жениха в дню вінчання, може бути достарчений з природи річи тільки з трудностю, а если сей доказ мав би відносити ся до хвилі, в котрій dokonує ся заклочене супружества, то взагалі не дасть ся навіть перепровадити — особливо тому, що тепер не можна користати з телефону і телеграфу. В виду сего доказ такий єсть майже без значіня, а впрочім не вимагає єго ані закон цивільний, ані право церковне, о скілько ходить о супружество католицке.

Понеже при заклоченю висше згаданих супружеств ходить передовсім о легітимацию незаконних дітій і о забезпеченє їм можливого запотребованя, проте лежить в інтересі загальнім, заклоченя тих супружеств не утруднювати жадаєм формальностей непотрібних, в законі непредвиджених і не маючих значіня, позаяк не дають певности.

Натоїмсть булоби вказане в інтересі правної певности примінити поступованє практичне випливаюче із внеску ц. і к. Апостольского Вікарияту пільного в подібних случаях в диєцезії Архиепископства пражского застосованого, після котрого, взиває ся наречену, щоби повідомила о заклоченю супружества через повновласника будучого в полю жениха і вівзвала єго до писемного осьвідчення, що заклочене супружества приймає до відома, котре то потвердженє долучає ся до иньших актів вінчання яко доказ, що жених не цофнув повновласти.

В наслідок рескрипту ц. к. Міністерства Віроісповіданя і Просьвіти з 4. мая 1915. Ч. 10291 виданого на інтервенцию ц. к. Міністерства оборони красвої, ц. к. Намістництво в порозумію з ц. к. Міністерством справ внутрішних упрашає Всєсвїтлійший Митрополичий Ординарият о як найскоршу відповідь, чи поділяє повисший погляд в тій справі.

В такім разі зволить видати відповідне поученє до підчинених урядів парохіяльних.

За ц. к. Намісника
Кадіи.

Уділає ся Всч. Духовенству до відомости, при чім застереженє ВПреосвященого Прагского Ординарияту і зі сторони Львівского Митрополичого Ординарияту вповні поділяє ся і при виконаню сего всегда узглядненями і стисло застосованим бути має.

Від Митрополичого Ординарияту.

Львів, дня 20. вересня 1915.

Ч. 22.

Ч. 1563/915. — До відома кандидатам стану духовного.

Кандидати стану духовного з Архи-Епархії Львівської, що бажають бути прийнятими на перший рік до гр.-кат. дух. семинара у Львові, мають предло-

жити свої прошеня Митрополичій Консистерії найлучше через уряд деканальний з речинцем до дня 5 н. ст. жовтня с. р. при залученю сьвідоцтв:

1) сьв. родженя і хрещеня, 2) сьв. убожества, 3) сьв. гімназійних і іспиту зрілости, 4) сьв. моральности ствердженого урядом деканальним, 5) сьв. лікарского о повнім здоровю кандидата і відбутій щепленій віспі, 6) посьвідкою від ц. к. Староства, що кандидат є вільний від служби військової.

Кандидати самі мають явити ся дня 12. жовтня с. р. ві второк о год. 8. рано в Архикатедр. церкві св. Юрія, там вислухати св. Літургії, а відтак будуть покликані до вступного іспиту зі сьпіву церковного і головних основ християнско-катол. віри.

Прошеня зі слабими сьвідоцтвами шкільними і без іспиту зрілости не надають ся до узглядненя.

Всі прочі богослови і питомці 2, 3 і 4 року рівнож мають внести прошеня через уряд деканальний з посьвідкою зложеня іспитів і сьвідоцтва моральности за весь час ферій виставленим через уряд парох. і ствердженим урядом деканальним в ціли дорученя їх Митрополичій Консистерії по день 8. н. ст. жовтня с. р.

В прошенях належить зазначити приналежність до народности — бо лише кандидати Українці можуть числити на прийнятє.

Дальші зарядженя зглядно речинець явити ся у Львові буде поданий до відома в Відомостях Архи-Епарх. і часописях.

Від гр.-кат. Митрополичої Консистерії.

Львів, 24 вересня 1915 р.

Ч. 23.

Ч. 1572/Орд. — В справі уживаня в діловодстві парохіяльнім шкільної правописи.

Митрополитальний Ординарият поручає всему Всч. Духовенству уживати в своїм внутрішнім і внїшнім урядовім діловодстві народної мови і шкільної правописи.

Від Митрополичого Ординарияту.

Львів, дня 24. вересня 1915.

Ч. 24.

Ч. 1514/Орд. — Чия чаша?!

Всв. і Впр. Епископский Ординарият в Перемишлі предложив сьлїдуючу „ВІДОЗВУ“:

До одного о. пароха тутешної Епархії принесено в часі воєнним чашу, яку після поданя знайдено десь в восточній Галичині в поли. Чаша ся є срібна,

ажурова, визолочена, 24 см. висока, з написом у споді: „Жертва Олени Кулик р. Б. 1910“.

Понеже не можна знати, до котрої церкви ся чаша приналежить, Еписк. Консисторія має честь просити о оголошенє в Архиепархії візваня, щоби дотичний о. душпастир доїс ту о прислугуючїм правї власности посредством свого уряду деканального, котрий зволить затвердити се право власности.

По полученїм доносї Еписк. Консисторія зарядить висилку чаші через о. пароха, до котрого она случайно дістала ся.

Від гр.-катол. Еписк. Консисторії.

Перемишль, дня 23. вересня 1915.

Волошинський.

Тоє подав ся до відомости Всч. Духовенства з тим, щоби настоятель парохії, в котрій загинула чаша, поступив точно після поданих вказівок.

Від Митрополичого Ординариату.

Львів, дня 29. вересня 1915.

Ч. 25.

Ч. 1656/Орд. — Богослуженє в місяці Жовтні і в дни Рїздвяних Свят на рік 1915.

Всі Всч. ОО. Душпастирі обовязують ся, щоби і в сім році 1915 богослуженя в місяці Жовтні і в два дни Рїздвяних свят точно так відправили, як є приписано в Відомостях 1914 Ч. 66 (стор. 91).

Від гр. к. Митр. Ординариату.

Львів 1. жовтня 1915.

Хронїка.

Заступниками катехитів в ц. к. гімназіях іменовані:

- Ч. 1538. Всч. о. Еміліян Горчинський в II. (німецькій) гімназії у Львові.
Ч. 1539. Всч. о. Евгеній Монцібович в IV. гімназії у Львові.

Заступниками катехитів в школах народних і виділових іменовані:

- Ч. 1368. Всч. о. Теофіль Бобикевич в муж. і жін. школах ім. Жовківського.
Ч. 1369. Всч. о. Александер Дикий в муж. і жін. школах ім. Конарського.
Ч. 1370. Всч. о. Николай Герасимович в школах муж. і жін. ім. Міцкевича.
Ч. 1371. Всч. о. Еміліян Горчинський в школах муж. і жін. ім. М. Магдалини.
Ч. 1372. Всч. о. Д-р Кароль Ермі в школах муж. і жін. ім. сьв. Мартина і жін. ім. Ісаковича.

- Ч. 1373. Всч. о. Евсевій Бачинський в школах жін. ім. Костюшки і муж. і жін. ім. сьв. Анни.
Ч. 1374. Всч. о. Станислав Шпитковський в школах муж. і жін. ім. Сташіца, жін. Пірамовича і муж. ім. Костюшки.
Ч. 1375. Всч. о. Михайло Жовнірчук в школах муж. і жін. ім. сьв. Зофії, Зіморевича і Шашкевича.

Регістрантом і заступником Канцлера Митр. Консисторії іменовані:

- Ч. 1031. Всч. о. Алексій Пясецкий.

Завідателями деканатів іменовані Всч. ОО.

Дзерович Михайл парох Топорова завід. буского деканату. — Дорожинський Юліян парох Висоцка завід. брїдского дек. — Роздольський Ксенофонт парох Звенигорода зав. бобрецького дек. — Дудрович Омелян парох Яблонова завід. Галицького дек. — Охримович Йосиф парох Велдіжа завід. долиньского дек. — Головкевич Іван парох Тейсарова зав. жидачівського дек. — Логинський Йосиф парох Володимирець завід. журавеньского дек. — Янович Антоній парох Струтина завід. золочівського дек. — Гаврилук Михайл парох Стільска завід. николаївського дек. — Небиловець Василь парох Перечиньска зав. перегиньского дек. — Бардин Кароль парох Ланів завід. Струмило-Каменецкого дек. — Процик Петро парох Ушкович завід. перемишлянського дек. — Чайковський Володимир парох Колтова завід. олівського дек. — Зарицкий Даниїл парох Августівки завід. Нараївського дек.

Крилошанськими відличиями відзначені Всч. ОО.

Жигаль Іван парох Козлова. — Монцібович Евгеній ц. к. проф. релїгії в I. акад. гімназії у Львові. — Галянт Николай ц. к. професор релїгії в філії гім. в Стрию.

Степень Доктора сьв. Богословія отримав:

Всч. о. Ігнатій Цегельський ц. к. заст. проф. релїгії в головній гімназії в Стрию на університеті у Відні.

Завідательства отримали:

Ч. 516. Мартиник Йосиф в Полюхові, глиняньского дек. — 533. Романишин Михайл в Ольхівці, бобрецького дек. — 557. Мартинків Йосиф в Мізуми, долиньского дек. — 557. Федоришин Евген в Журавні, журавеньского дек. — 1188. Кінсінгер Гектор ч. сп. в Гологорах, унівського дек. — 1189. Янесен Яків ч. сп. в Липівцях, перемишлянського дек. — 689. Поасон Франц ч. сп. в Полтві, глиняньского дек. — 692. Олійник Павло в Розвадові, николаївського дек. — 807. Бабій Володимир в Чертежї, журавеньского дек. — 678. Янович Николай в Хотини, калуского дек. — 686. Сайкевич Василь в Васючині, ходорівського дек. — 746. Хировський Стефан в Гірнім, любінецького дек. — 780. Скоробогатий Іван в Волі довголуцькій, любінецького дек. — Костельний Іван в Перемишлянах, перемишлянського дек. — 1212. Гаврилук Евген в Ілові, николаївського дек. — 1293. Шавала Михайло в Клещівній, Нараївського дек. — 781. Галайчук Володир в Братківцях, стрийского дек. — 789. Пясецкий Николай в Галичанові, городецького дек. — 803. Чубатий Евген в Куткорі, глиняньского дек. — 810. Корольок Іван в Янчині, нараївського дек. — 808. Марчак-Баранський Омелян в Любіні великім, городецького дек. 1256. Марчак Володимир в Ціневі, долиньского дек. — 669. Казанівський Петро в Каменці Струмилової, струмило-каменецкого дек. —

979. Осацца Михаїл в Задвірю, глиняньского дек. — 1265. Осацца Аполінарий в Рибниках, бережаньского дек. — 797. Юзич Стефан в Висні, стріліского дек. — 898. Костишин Евген в Балучині, глиняньского дек. — Костишин Теофіль в Бовшівці, галицкого дек. — 960. Чернецький Еміліян в Керниці, городецкого дек. — 916. Герасимович Николай у Львові, в церкві Преображення Господнього. — 913. Герасимович Евген в Тухольці, тухлянського дек. — 834. Мандичевський Ярослав в Синевідску вижнім, скільского дек. — 1003. Могильницький Теодор в Ходорові, Ходорівського дек. — 1112. Сеньковський Демитрій в Серниках середних, бурштинського дек. — 1316. Ковч Еміліян в Серниках горішних, бурштинського дек. — 1268. Шанковський Евген в Заболотцях, жидачівського дек. — 1301. Яримович Йосиф в Білім, нараївського дек. — 1378. Калинович Сильвестер в Буску, буского дек. — 1381. Вінтоняк Омелян в Гумнісах, буского дек. — 1424. Охримович Остап в Дитківцях, бродского дек. — 1984. Юхнович Леонтій в Опірни, тухлянського дек. — 1388. Пінковський Іван в Осталовичах, перемишлянського дек. — Пінкевич Іван в Боложиніві, буского дек. — 1396. Смик Петро в Галичи, галицкого дек. — Др. Лаба Василь в Бібрці, бобрецького дек. — 1379. Жигаль Іван в Бродах, брідского дек. — Пleshкевич Ігнатій в Добростанах, городецкого дек. — 615. Роснецький Александр в Ракові, долиньского дек. — 617. Шеремета Константин в Оравчику, скільского дек. — 769. Петрів Михайло в Берлогах, рожнітвського дек. — 1553. Бук Володимир в Золочеві, золочівського дек. — Янкевич Ярослав при головнім шпиталі у Львові. — 1502. Кухта Андрій в Ляховичах подорожних, журавеньского дек. — 1520. Михайлишин Володимир в Великополи, янівського дек. — 1495. Колтун Димитрій в Зборові, зборівського дек. — 1566, Др. Іщак Андрій в Фразі, стріліского дек. — 1174. Ковалів Стефан в Підкамени, стріліского дек. —

Завідателства exsurgendo дістали Всч. 00.:

Бобовник Михаїл парох Суходола, в Підмонастири бобрецького дек. — Скрипчук Іван парох Підяркова, в Николаєві винницького дек. — Войтович Теофіль парох Козари, в Вишневі бурштинського дек. — Кмицикевич йосиф парох Млиниц, в Бережниці корол. жидачівського дек. — Шанковський Евген завідатель Заболотець, в Облазниці, жидачівського дек. — Степанів Іван парох Вишнівчика, в Княжу золочівського дек. — Бернацкий Василь парох Підбірець, в Лисиничах львівського дек. — Левицкий Сидоній парох Лукавиці вижної, в Ніневі гор. любінецького дек. — Олійник Павло завідатель Розвадова, в Демні николаївського дек. — Цебровский Віктор парох Кутів, в Чехах олеського дек. — Краснопера Яків парох Підгайчик, в Станімирі перемишлянського дек. — Семків Гарасим парох в Жупаню, в Ялинковатім тухлянського дек. — Захаряевич Маріян парох Молодиньча, в Голешеві і Повошинах журавеньского дек. — Теофіль Корчинський парох Виткова, в Половім радеховського дек. — Мечислав Кордуба парох Куран, в Рогачині Нараївського дек. — Др. Богачевський Константин завід. Петранки, в Камени рожнітвського дек. — Михайлишин Володимир завід. Великополя, в Мальничях городецкого дек. — Паук Михайло парох в Середопільцях, в Радехові радехівського дек. — Кордуба Михайло парох Сушна, в Стоянові радехівського дек. — Питлик Стефан парох Сілля-Бенків, в Кривім радехівського дек. — Николай Данилюк з Хмільна, в Куликові радехівського дек. — Березинський Роман парох Вільхівця, в Лопатині лопатинського дек. — Сілійський Лев парох Раженва, в Станиславчику лопатинського дек. — Леміщук Йосиф зав. Увня в Кустиню лопатинського дек. — Михайло Шавала зав. Клещівної, в Підгородю рогатинського дек.

Сотрудником з правом дух. управи іменованій:

Ч. 1117. Всч. о. Михайло Якубів в Желехові, мялятинського дек.

НЕКРОЛЬОГІЯ.

О. Юліян Федусевич, ем. ц. к. проф. релігії в Стрию. — о. Андрій Декальський парох Балучина глиняньского дек. — о. Іван Кмицикевич парох Банюнина, мялятинського дек. — о. Теодор Леонтович парох Чехів олеського дек. — о. Володимир Шенкирик парох Бокова підгаєцького дек. — о. Іван Сохацкий парох Стоянова радехівського дек. — о. Михаїл Тиндюк парох Ялинковатого, тухлянського дек. — о. Дезидерій Щуровський парох Нінева дол. болехівського дек. — о. Соболта Модест парох в Ілові николаївського дек. і військовий капелян. — о. Соболта Тома парох в Липовиці перегинського дек. — о. Березовський Роман парох Протіс журавеньского дек. — о. Березовський Симеон парох Добростан городецкого дек. — о. Войтович Лука парох Лопатина лопатинського дек. — о. Чумак Петро декан і парох Озерянки зборівського дек. — о. Коломиєц Володислав парох Ліщина стріліского дек. — о. Філіповський Аполінадий парох Підкаміня стріліского дек. — о. Сірко Іван парох Іщкова зарванецкого дек. — о. Бакович Іван парох Лисенич львівського дек. — о. Дзерович Мелетій парох Братковець стрийского дек. — о. Герасимович Іван парох Тура олеського дек. — о. Пилипець Андрій завідатель Соколівки бобрецького дек. — о. Лох Йосиф завідатель Заболотець жидачівського дек. — о. Левицкий Володимир парох Рогачина нараївського дек. — о. Зарицкий Климентій пенсіон. парох Стрийки збаражского дек.

Душі їх поручаєть ся молитвам Всч. Клира.

Від Митрополичого Ординарія.

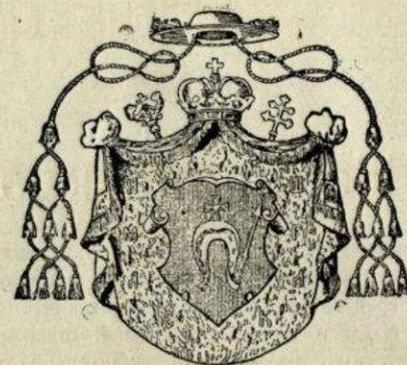
Львів, дня 1. жовтня 1915.

Андрей Білецький

Офіціял.

Алексій Пясецький

заст. канцлера.

Львівско - Архиепархіяльні
ВІДОМОСТІ

Річник XXVII.

Видано дня 20. жовтня 1915.

Ч. IV.

Ч. 26.

Ч. 1864/Орд. — Зазив до субскрипції третьої військової позички.

Війна, накинена нашій державі, проклямована і ведена нашим Наймилостивішим Монархом під кличем: оборона сьвятої католицької віри і добутків справжньої культури, збереження цілости держави та добра і мирного розвою всіх народів зєдинених під славним скиптром Габсбургів, вимагає від населеня не лише великої дани крови, але також згідного і солідарного співдїлання всіх горожан та великанського накладу материяльних середників.

В імя загального добра два рази відкликалось ц. к. Міністерство фінансів до населеня Держави о вигоджене потрібних материяльних засобів, і обі внутрішні позички дали над сподіване корисний вислід, який сьвідчить проречисто про велику економічну силу держави, про горячі патріотичні почування і зрозумінє загального інтересу у широких кругів населеня наддунайської держави.

Алеж дальше ведене тої тяжкої війни на трох фронтах вимагає від держави ще нових материяльних вкладів, і тому ц. к. Міністерство фінансів оголосило на основі цїсарского розпорядку з дня 4. серпня 1914, ч. 202 В. з. д. субскрипцію на третю 5 $\frac{1}{2}$ % военну позичку, свобідну від всяких податків.

Вслід за тим видало галицке ц. к. Намісництво відозву до населеня в краю, яку подаємо в повнім текстї:

Ч. 26903
пр.

Д О

Населеня краю!

Посеред знаменитих поступів оружя союзних військ має Правительство предложити тепер до субскрипції третю воєнну позичку в цілі достарчення Державі необхідних средств до сповнення великих задач.

Пресвіглі подвиги сухопутної армії й фльоти утверджують нашу віру в будучність; але також докази нашої економічної сили мають силу побіди. Могучність Держави під напором неприятеля помітно піднесла ся. Так сей обяв як величавий вислід першої й другої позички та патріотичний настрій і свідомість обовязку у народа дають запоруку повного вислїду третьої воєнної позички.

Наші брати посвячують в поли за Вітчину жите й кров. Є обовязком чести сих, що лишили ся дома, запевнити средства до борби зі всіх сил аж до остаточної границі можности.

Хто дбає про се, той подвійно старає ся про себе, бо его сила опирає ся на силі суспільности.

Свідомі цілі теперішня хвиля є основою мирної будучности. З вислїду буде хіснувати кожний без огляду на его зване й спроможність.

Хто має готівку, або касові чи то банкові вкладки, хто має вальори, які можна замінити на гроші, для сего є імперативом патріотичної чести та обовязком доставити потрібні средства, до яких край, zagrożений в своїм існуванню, має право першєнства. Всі горожани, що тішать ся впливом завдяки своему значінню і становищю, мусять ділати в своїх кругах поученєм і поясненнями; невсипуча діяльність на малу скалю повинна попірати тамті змаганя.

Держава не жадає в сїм случаю від своїх горожан ніякого тяжкого обовязку, ніякої жертви або материяльної втрати, а лише готовости позиченя Державі фінансових средств на економічне зоруженє воєнне, а через те причиненя до остаточного, побідного закінченя свїтової війни. Фінансова сила Держави дає субскрибентам воєнної позички гваранцію певности їх капіталу і незвичайно корисне опроцентованє.

З огляду на се мусять всі круги населеня: рільники, промисловці, капіталісти і купці, одиниці і товариства приготувати всі свої средства, щоби послужити великій справі.

Кожний отже най сповнить свій обовязок та поспішить субскрибувати третю воєнну позичку.

Бяла, дня 5 жовтня 1915.

Ц. К. НАМІСНИК:
von COLARD G. d. I. m. p.

Митрополичий Ординарият оцінючи в повні високу патріотичну ціль в наведнім щюно Високім рескрипті так ясно і взнесло виражену, попирає горячо завізанє до субскрипції на третю воєнну позичку. А що наш нарід давав часто докази, що вміє „отъ лишенія своего вся, елика имѣяше“ (Марк. XII.) жертвувати на хосенні, загально-державні цілі, а між нашим патріотичним духовєнством живе дух Гарасевича, та присьвічують ему свїтляні приміри Архипастирів-патріотів: Льва Шептицького, Антонія Ангеловича, Йоана Снігурського та заточенця Є. Ексс. Преосв. Митрополита Андрея, то Митрополичий Ординарият надїєсь в повні, що его зазив найде голосний відгомін в наших широких кругах, та що і Всч. Духовєнство і вірні дуже радо будуть субскрибувати сю воєнну позичку тим паче, що она є дуже хосенною лєокацією капіталу.

Субскрипція почалась 7. жовтня, а кінчить ся в неділю 6. падолиста с. р. о год. 12 в полудни. За лист довжний номінальної вартости 100 кор. платить ся лиш. 93 К 60 сот. Кожний 100-короновий Лист приносить 5½ проценту, який виплачуватись буде два рази до року, а то дня 1. сїчня і 1. липня.

Держава викупить всі Листи до дня 1. жовтня 1930., вільно їй однак і скорше сплатити цілу позичку, але має оголосити се на 3 місяці вперед.

Листи довжні видають ся на 100, 200, 1000, 2000 і 10000 Кор. Хто субскрибує 100 або 200 К., мусить зараз зложити цілу квоту, а ті, що субскрибують більше чим 200 К., дають при зголошеню 10% номінальної вартости, 6. грудня 1915. 20%, 5. сїчня 1916. знов 20%, 5. лютого 1916. 25%, а 6. марта 1916 обовязані сплатити решту субскрибованої квоти.

Субскрибувати можна в Банку Краєвім у Львові, в урядах почтових і податкових та у всіх наших фінансових інституціях. По зложеню першої рати дістає субскрибуючий інтерімальний (тимчасовий) квіт, а по вплаченю цілої позички одержить Лист довжний.

Мимо руїни і фінансової скрути деяким нашим людям вдалось спасти своє майно, многим виплатила держава їх належитости за війскові реквізиції, а багато має ошадности з підмог, виплачуваних державою полишенням родинам наших вояків. Тому поручає Митр. Ординарият Всч. Духовєнству і самому як найчисленніше взяти участь в тім патріотичнім ділі і щиро заохотити та помагати вірним, щоби они як найбільше субскрибували сю воєнну позичку.

Сей зазив Митрополичого Ординарияту припорукає ся Всч. оо. Душ-пастирям оголосити вірним в відповідний спосіб.

Від гр. н. Митрополичого Ординарияту.

Львів, дня 20. жовтня 1915.

Ч. 27.

Ч. 1910. — В справі роздачі запомог з вдовичо-сирот. Фонду.

В цілі уможливленя розділеня річних запомог з фонду вдовичо-сиротинського припорукає ся Всч. Комісарям вдович. а взглядно настоятелям дека-

натів, щоби безпроводочно, як найскорше виказ всіх вдів і сиріт після статуту фонду в. с. до заемоги управнених до Митр. Консистири предложили і при вдовах навели, чи тїже заемогу в минушїм році і в якїй висотї побирали, а при вдовицях в сїм році овдовівших, щоби навели рік і день смерти покїйного мужа-святищенника, і чи тойже не лишив якого довгу титулом датків річних до фонду в. с. і в якїй висотї. При сиротах належить подати, чи они тамтого року заемогу побирали і день і рік уродження тихже, а при осиротівших в тїм році день і рік смерти отця-святищенника і день і рік уродження тихже. Від предложеня тих дат зависить виасигноване припадаючих заемогу вдов-сиротинських; про тоє належить надїяти ся, що згадані викази будуть предложені після даних висше сказївок як найточнїйше і як найскорше.

Від гр.-нат. Митрополичої Консистириї.

Львїв, дня 16. жовтня 1915.

Ч. 28.

Ч. 1911|Орд. — Справа безпроводочного, відворотного предложеня табель о дзвонах.

З покликком на розпорядженє Митр. Ординарияту з дня 4. жовтня 1915, Ч. 1640 приказує ся як найгорячїйше і настислїйше, щоби Всч. Уряди парохияльні після понисше поданого формуляра, безпроводочно зараз зладили жадані табелї для кожної церкви з осїбна і відворотрою почтою тїже Митроп. Консистириї надїслали, тим певнїйше, як Високї Власти стислого додержаня такого безусловного речинця вимагають, а Всч. Уряди Деканальні мають допильновати стисле і як найскорше виповнене і переслане сих табель.

Формуляр І.

Виказ

в парохїї ..... находячих ся дзвонів

Число порядкове	Церков (Наплиця) в	Вага в кільо- грамах*)	Вік**)	На дзвонї можна запримїтити			Увага
				дату року	написи ***)	образки ***)	

- Поясненя:**
- *) Сю рубрику належить виповнити лиш тоді, коли промір не дасть ся вимїрити або коли вага припадком є відома.
  - ***) Сю рубрику виповняє ся лиш тоді, коли на дзвонї не виписана нїяка дата року. В противнїм случаю належить дату року умїстити в слїдуючїй рубрицї на право.
  - ***) Сї рубрики виповняє ся словами „так“ або „нї“. О скїлько відомї є докладні данї про образки умїщенї на дзвонах належить се після знаня подати. Тут подає ся також инші відомї данї пр. про місце походженя дзвона, гатунок металю, з якого він вилитий. Рівнож помїщає ся тут відповідну замїтку, наколиби зняте дзвона получене було з особливими трудностями, або вимагало особливших, будовляних перемїн.

До Ч. 2533/К. У. М.

Край Коронний
Епархия

Формуляр I.

В и к а з

в парохії ..... находячих ся дзвонів

Число порядкове	Церков (Напиця) в	Вага в кілько- грамах*)	Вік**)	На дзвоні можна запримітити			Увага
				дату року	написи ***)	образки ***)	

- Пояснення:**
- *) Сю рубрику належить вповнити лиш тоді, коли промір не дасть ся вимірити або коли вага випадком є відома.
  - ***) Сю рубрику вповняє ся лиш тоді, коли на дзвоні не виписана ніяка дата року. В противнім случаю належить дату року умістити в слідуючій рубриці на право.
  - ***) Сі рубрики вповняє ся словами „так“ або „ні“. О скільки відомі є докладні дані про обравки уміщені на дзвонах належить се після знання подати. Тут подає ся також інші відомі дані пр. про місце походження дзвона, гатунок металю, з якого він вилитий. Рівнож поміщає ся тут відповідну замітку, наколиби зняте дзвона получене було з особливими трудностями, або вимагало особливших, будовляних перемін.

Від гр. к. Митрополичого Ординариятю.

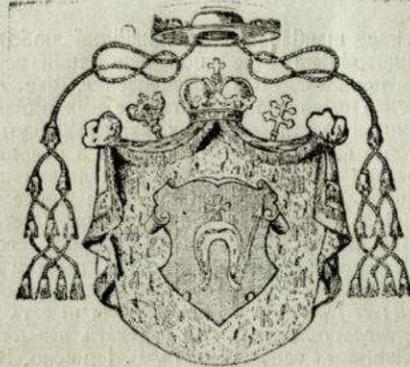
Львів, дня 20. жовтня 1915.

Андрей Білецький

Офіціал.

Алексій Пясецький

заст. канцлера.

Львівско - Архиепархіяльні ВІДОМОСТІ

Річник XXVII.

Видано дня 23. падолиста 1915.

Ч. V.

Ч. 29.

Ч. 2948. Енцикліка Сьвятійшого Отця Венедикта XV.

Litterae encyclicae

Енцикліка

ad Venerabiles Fratres Patriarchas, Primates, Archiepiscopos, Episcopos, aliosque locorum Ordinarios pacem et communionem cum Apostolica Sede habentes.

до Всечеснійших Братів Патріархів, Прімасів, Архієпископів, Єпископів і Ординаріїв в мирі і єдності з Апостольською Столицею зістаючих.

BENEDICTUS PP. XV.

ВЕНЕДИКТ П. Р. XV.

VENERABILES FRATRES SALUTEM ET APOSTOLICAM BENEDICTIONEM.

ВСЕЧЕСНІЙШІ БРАТЯ, ПОЗДОРОВЛЕНЕ І АПОСТОЛЬСКЕ БЛАГОСЛОВЕНЕ.

Ad Beatissimi Apostolorum Principis cathedram arcano Dei providentis consilio, nullis Nostris meritis, ubi proveci sumus, cum quidem Christus Dominus ea ipsa Nos voce, qua Petrum appelleret, *pasce agnos meos, pasce oves meas*¹⁾; continuo Nos summa cum benevolentiae caritate ocu-

Від хвилі винесеня Нашого, непонятим зарядженем Провидіння Божого, без жадних наших заслуг, на престол Блаженного Верховника Апостолів, тим самим голосом, яким Христос Господь покликав Петра: „Пасей агнці мої, паси овці мої“¹⁾ неустанно, з чувством най-

¹⁾ Іоан XX. 15—17.

¹⁾ Іоан. XXI, 15—17.

los in gregem, qui Nostrae mandabatur curae, convertimus; innumerabilem sane gregem, ut qui universos homines, alios alia ratione, complectatur. Omnes enim, quotquot sunt, Iesus Christus a peccati servitute, profuso in pretium suo sanguine, liberavit; nec vero est ullus, qui a beneficiis redemptionis huius exceptione excludatur: itaque genus humanum divinus Pastor partim Ecclesiae suae caulis iam feliciter inclusum habet, partim se eodem compulsurum amantissime affirmat: *Et alias oves habeo quae non sunt ex hoc ovili: et illas oportet me adducere, et vocem meam audient*¹⁾. Equidem non vos hoc celabimus, venerabiles Fratres: ante omnia, divina certe benignitate excitatum, sensimus in animo incredibilem quemdam studii et amoris impetum ad cunctorum salutem hominum quaerendam; atque illud ipsum fuit Nostrum in Pontificatu suscipiendo votum, quod Iesu, mox crucem subeuntis, fuerat: *Pater sancte, serva eos in nomine tuo, quos dedisti mihi*²⁾.

Iam vero, ut primum licuit ex hac aere Apostolicae dignitatis rerum humanarum cursum uno quasi obtutu contemplari, cum lacrimabilis obversaretur Nobis ante oculos civilis societatis conditio, acri sane dolore affecti sumus. Quo enim pacto fieret ut Nostrum communis omnium Patris animum non vehementissime sollicitaret hoc Europae atque adeo orbis terrarum spectaculum, quo nullum fortasse nec atrocius post hominum memoriam fuit, nec luctuosius? Omnino illi advenisse dies videntur, de quibus Christus praenunciavit: *Audite... estis praelia, et opiniones praeliorum... Consurget enim gens in gentem, et regnum in regnum*³⁾. Tristissima usquequaque dominatur imago belli: nec fere nunc est aliud, quod hominum cogitationes occupet Maximae sunt praestantissimaeque opulentia gentes quae dimicant: quamobrem quid mirum, si horrificis bene instructae praesidiis, quae novissime ars militaris invenit, conficere se mutuo exquisita quadam immanitate contendant? Nec ruinarum igitur nec caedis modus: quotidie novo redundat cruore terra, ac saucilis completur exa-

жичливішої любові, глядімо на стадо поручене нашій печальності, стадо безчисленне, яке обнимає всіх людей, хочай не всіх однаково. Ісус Христос бо всіх, які тільки суть, ціною своєї Крови освободив з неволі гріха, і нема нікого, когоби виключив від добродійств свого відкуплення; проте часть роду людського Божественний Пастир радісно вже тримає в загороді своєї Церкви, а другу часть має еще там завести, як о тім повен любові запевняє: „И иные овцы имаюмъ, аже не сѣтъ отъ двора сего и тѣмъ ми доведеть прикрити: и гдѣсь мой овецъ шатъ“¹⁾. І дійсно, Всечеснійші Братя, не будемо перед Вами сего закривати, почувалисьмо в собі, певно з ласки Божої, горяче і повне любові бажанє шукати спасенія всіх людей; при обниманю Нами Нашого Понтифікату, нашим бажанєм було бажанє Ісуса, маючого іти вже на крест: *бѣже сѣмъ, собоуди ихъ ко имя твоє, иуже далъ єси ми*²⁾.

Але коли Ми на самім вступі з верху сеї Апостольської гідності, одним майже поглядом огорнули дорогу, по якій точать ся справи людські, великим боєм стиснулось Наше серце, бо очи Наші вразило олакканя гідне положене суспільности людської. Якже не мало болучо заворушитись серце отця всіх на вид, який тепер представляє Европа і цілий сьвіт, на вид так прикрий і жалісний, якого не затирила еще може ніколи пам'ять людська? Здаєсь, що вже надійшли дні, предказані Христом: „Оуслѣшатъ же имаюмъ браніи и сѣмшана бранемъ... востанеть ко азъкъ на азъкъ и царство на царство“³⁾. Всіх переймає сумний образ війни; майже над нічим иньшим не думають тепер люди. Бють ся зі собою найбільші і найбагатші народи, шож отже дивного, що узброєні найстрашнішими орудіями, які винайшла найновіша техника воєнна, з вирафінованою жорстокостію хочать одні других майже стерти з лиця землі? Не ма отже міри ані спустошеням ані убійствам; день в день потоками ллеть на землю кров, густо падають ранені

¹⁾ Іоан. X, 16.

²⁾ Іоан. XVII, 11.

³⁾ Матв. XXIV, 6, 7.

¹⁾ Іоан. X, 16.

²⁾ Іоан. XVII, 11.

³⁾ Мат. XXIV, 6, 7.

німісque corporibus. Num, quos ita videris aliter alteris infestos, eos dixeris ab uno omnes prognatos, num eiusdem naturae, eiusdem societatis humanae participes? Num fratres agnoveris, quorum unus est Pater in caelis? Dum autem infinitis utrimque copiis furiose decernitur, interea doloribus et miseriis, quae bellis, tristes cohorts, comitari solent, civitates, domus, singuli premuntur: crescit immensum in dies viduarum orborumque numerus; languent interceptis itineribus, commercia; vacant agri; silent artes; in augustiis locupletes, in squalore inopes, in luctu sunt omnes.

Hiscе Nos tam extremis rebus permoti, in primo tamquam limine Pontificatus maximi, Nostrarum partium esse duximus, suprema illa Decessoris Nostri, praeclare sanctissimaeque memoriae Pontificis, revocare verba, iisque iterandis, Apostolicum officium auspicari; vehementerque eos, qui res regunt vel gubernant publicas, obsecravimus, ut, respicientes quantum effusum iam esset lacrimarum et sanguinis, alma pacis munera reddere populis maturarent. Atque utinam, Dei misirentis beneficio, fiat, ut quem Angeli in ortu Divini hominum Redemptoris faustum cecinerunt nuntium, idem ineuntibus Nobis vicarius Ipsius munus, celeriter insonet: *In terra pax hominibus bonae voluntatis*¹⁾. Audiant Nos ii, rogamus, quorum in manibus tortuna civitatum sita est. Aliae profecto, adsunt viae, rationes aliae, quibus, si qua sunt violata iura, sarciri possint. Has, positis interim armis, bona experiantur fide animisque volentibus. Ipsorum Nos universarumque gentium amore impulsus, nulla Nostra causa, sic loquimur. Ne sinant igitur hanc amici et patris vocem in irritum cadere.

At vero, non solum huius cruenti dimicatio belli miserrimos habet populos, Nosque anxios et sollicitos. Alterum est, in ipsis medullis humanae societatis inhaerens, furiale malum; idque omnibus, quicumque sapient, est formidini, utpote quod cum alia iam attulerit et allaturum sit detrimenta civitatibus, tum huius luctuosissimi belli semen iure habeatur. Etenim ex quo

¹⁾ Лук. II, 14.

і бездушні трупи. Чи на вид такої взаїмної ворожечі прийде на гадку, що се діти одного батька, учасники одної і тої самої природи, члени одного роду людського? чи пізнаєш в них братів, котрі мають одного Отця на небесіх? Тим часом, коли шалено борють ся взаїмно непроглядні полки, поодинокі держави, родини і люде стогнуть від болю і нужд, які звичайно ідуть в слід за війною; росте з дня на день число вдів і сиріт, стоїть з причини перерваної комунікації торговля, пустіють поля; мовчить штука, в біді багаті, в нужді убогі, в смутку всі.

Потрясені тим так страшним станом річий, уважалисьмо за свій обовязок на вступі Нашого Понтифікату, пригадати послідні слова нашого славної і блаженної пам'яті попередника і від їх повторення розпочати Нам Августольський уряд; усердно зачиналисьмо тих, в котрих руках спочиває управа справ публичних, щоби маючи згляд на тільки пролятих вже сліз і крові, чимскорше подали народам блаженні плоди мира. І дав би милосерний Господь, щоби весела благовість, яку сьпівали Ангели при народженю Божественного Відкупителя роду людського, чим скорше зазвеніла і на початку обнятя Уряду Его Намісником: „на землі миръ ко челоуцкъмъ благоволий“¹⁾. Коби послушали нашої просьби ті, в котрих руках лежить судьба держав. Є з певністю инші средства і способи полагодження покривджених прав. Нехай же відложивши оружіе, тих способів уживють з щирою і доброю волею. До них самих ведені любовію і до всіх народів а не власним інтересом, так відзиваємо ся. Нехай не допущать, щоби даром прогомнів сей приятельський і вітцівський голос.

Однак не лише розправа сеї кровавої війни, кидає в найбільшу нужду народи, а нас тревогою і журою переймає. Є инше страшне зло, яке гніздить ся в самім ядрі людської суспільности; его повинні всі мудрі люди жаятись, бо воно принесло вже і еще принесє нові шкоди для народів і справедливо уважаєсь посівом сеї погубної війни. Від

¹⁾ Лук. II, 14.

tis; at enim, si quid ad veram Dei et aliorum caritatem in animis fovendam conferant, tum demum solidae utilitatis sunt: quod si nihil eo conferant, nulla sunt: nam *qui non diligit, manet in morte*¹⁾.

Alteram diximus communis perturbati-
onis causam in eo consistere, quod iam non sancta vulgo sit eorum, qui cum potestate praesunt, auctoritas. Ex quo enim placuit omnis humanae potestatis non a Deo, rerum conditore et dominatore, sed a libera hominum voluntate deducere originem, vincula officii, quae eos inter qui praesunt et qui subsunt, intercedere debeant, adeo extenuata sunt, ut propemodum evanuisse videantur. Immodicum enim studium libertatis cum contumacia coniunctum, paulatim usquequaque pervasit; idque ne domesticam quidem societatem, cuius potestatem luce clarius est a natura proficisci, intactam reliquit; quin etiam, quod magis dolendum est, in sacros usque recessus penetravit. Hinc contemptio nascitur legum; hinc motus multitudinum; hinc petulantia reprehendendi quidquid iustum sit; hinc sexcentae reperitiae viae ad disciplinae nervos elidendos; hinc immania illorum facinora, qui, quum se nulla teneri lege profiteantur, nec fortunas hominum verentur nec vitam perdere.

Ad hanc opinandi aegidique pravitatem, qua societatis humanae constitutio pervertitur, Nobis quidem, quibus magisterium veritatis divinitus mandatum est, tacere non licet; populosque admonemus illius doctrinae, quam nulla hominum placita mutare possunt: *Non est potestas nisi a Deo, quae autem sunt, a Deo ordinatae sunt*²⁾. Quisquis igitur inter homines praeesit, sive is princeps est sive infra principatum, eius divina est origo auctoritatis. Quare Paulus non quovis modo, sed religiose, id est ex conscientiae officio obtemperandum iis esse edicit, qui pro potestate iubent, nisi quid iubeant divinis contrarium legibus; *Ideo necessitate subditi estote, non solum propter iram, sed etiam propter conscientiam*³⁾. Congruum cum verbis Pauli, quod ipse Apostolorum Princeps docet: *Subiecti igitur estote omni hu-*

лиш тоді будуть вони правдиво хосенними, если причинять ся до плеканя в душах любви Бога і ближнього, бо: не любяи брата, пребываютъ къ смѣрти.¹⁾

Другою, сказалисьмо, причиною загального замішаня, є нешановане загально авторитету у тих, що держуть власть. Від коли людям сподобалось початок всякої людської власти виводити не від Господа, Творця і Вседержителя, але від свободної волі людей, від тоді, так звільнили узи зобовязань, які мають лучити настоятелів з їх підчиненими, що майже здаєсь, цілком розв'язались. З часом гонене надмірне за свободою, получене з упертостю, всьо огорнуло, не поминуло навіть кружка родинного, в якім власть очевидно бере початок з самої природи, а що найприкрійше вдерлось навіть в сьвяті усединені місця. Звідси погорда власти; звідси забуреня мас; звідси зухвала критика всякого розпорядження; звідси тисячні способи ломлення пружин карности; звідси тисячні страшні беззаконня тих, які проголошуютись свободними від всякого закона, не жаяють ся нищити майно і жите людске.

На таке звихнене в думанню і поступовлю, від котрого хитаєсь основа порядку суспільного, не годить ся дивитись мовчки Нам, котрим є поручений самим Господом уряд учити істину; пригадуємо проте народам науку, якої не можуть змінити ніякі людські уподобаня: „Нксть во властьъ лицъ не ѡтъ Бга, ещща же властьъ ѡтъ Бга счинена єсть“²⁾. Хто будь отже має над людьми власть чи володаря чи иньшу від него, від Господа Бога єї має. Тому Павло приказує не як будь слухати власти, але з побожно-сти, то є з почутя совісти, хиба би розказ був противний правам божим: „Ткм же потреба покиндатиса не токма за гнѣвъ не и за сѣккѣть“³⁾. З тими словами Павла сходять ся слова самого Князя Апостолів: „Покините са сѣбо кѣ-комъ чловкѣмъ созданію Гда рѣди: Лице

¹⁾ Ibid 14.
²⁾ Rom. XII, 1.
³⁾ Ibid. 5.

¹⁾ Ibid 14.
²⁾ Рим. XIII, 1.
³⁾ Ibid 5.

*manae creaturae propter Deum: sive regi quasi praecellenti: sive ducibus, tamquam ab eo missis*¹⁾. Ex quo idem gentium Apostolus colligit, eum qui homini legitime imperanti contumax obsistat, Deo obsistere ac sempiternas sibi parare poenas: *Itaque qui resistit potestati, Dei ordinationi resistit. Qui autem resistunt, ipsi sibi damnationem acquirunt*²⁾.

Meminerint hoc principes rectoresque populorum, ac videant num prudens ac salutare consilium cum potestati publicae tum civitatis sit a sancta Iesu Christi religione discedere, a qua tantum ipsa potestas habet roboris et firmamenti. Etiam atque etiam considerent, num doctrinam Evangelii et Ecclesiae velle a disciplina civitatis, a publica iuventutis institutione exclusam, civilis sapientiae sit. Nimis experiendo cognitum est, ibi hominum iacere auctoritatem, unde exulet religio. Quod enim primo nostri generis parenti, cum officium deseruisset, contigit, idem civitatibus usu venire solet. Ut in illo, vix voluntas a Deo defecerat, effrenatae cupidines voluntatis repudiarent imperium: ita ubi qui res moderantur populorum, divinam contemnunt auctoritatem, ipsorum auctoritati illudere populi consueverunt. Relinquitur sane, quod assolet, ut ad turbidos motus comprimentos vis adhibeatur: sed quo tandem fructu? Vi corpora quidem, non animi comprimuntur.

Sublata igitur aut debilitata illa duplici coniunctione, unde efficitur, ut omne societatis corpus cohaereat, id est vel membrorum cum membris ob caritatem mutuam, vel eorundem cum capite ob auctoritatis obsequium, quisnam iure miretur, venerabiles Fratres, hanc hominum societatem dispersitam in duas tamquam acies videri quae inter se acriter et assidue digladiantur? Stant contra eos, quibus aliquam bonorum copiam aut fortuna tribuit aut peperit industria, proletarii et opifices, propterea flagrantes malevolentia, quod cum eandem partem participant, non tamen in eadem ac ipsi, conditione versentur. Scilicet, ut semel infuturati sunt concitatorum fallacii quorum ad nutum solent se totos fingere

царю жкв привладаетъ: Лице (ли) же княземъ, жкв ѡ нгѣ мисланнымъ...“¹⁾. З того заключає Апостол народів, що той, хто противить ся зухвало законній власти, Господу Богу противить ся і вічну готовить собі кару: „Ткм же противкляйса власти бжю повелѣнію противкляется: противкляющийся же себѣ гнѣвъ приимаєтъ“²⁾.

Нехай памятають о сїм князі і управителі народів і нехай видять, чи розсудна се і спасенна річ, так для власти публичної, як і для держав, відступати від релігії Христової, котра тільки сили і заборона дає самій власти. Проте нехай раз і другий раз розважать, чи мудра се політика відривати науку - Евангелія і Церкви від образования суспільности, виключати єї з публичного вихованя молодежи. Аж надто учить досьвід, що упадає авторитет людський там, де прогнана релігія. Що стало ся з першим отцем нашого роду, коли скинув з себе обовязок послуху, то діє ся і з державами. Як у него, скоро лиш воля его відпала від Господа Бога, шалені пристрасти волі відмовили послугу, так відкидають народи власть тих, що з себе скинули авторитет Господа Бога. Вправді уживає ся тоді — як звичайно насильства — для стлумленя бурливої анархії, що хапає ся за оружје, але з яким успіхом? Насильством дусить ся лиш тіло, а не духа.

Скоро отже знесена або ослаблена та обопільна злука любви між членами самими, або членів з властью через підчинене ся їй, яка споєє кожду суспільність в один організм, — то чи дивувати ся, Всечеснійші Братя, если видимо цілу людскість поділену неначе на два табори, котрі завзято і жорстоко взаємно поборюють ся: Проти тих, котрі мають якесь майно або через одідичене, або через власну запопадливість, виступають бездомні і робітники з зайлою завистю тому, що не в одних знаходять ся усливах, хоть одну і ту саму мають з тими природу. Переняті фалшивими обіцянками агітаторів, яким сліпо підлягають на кожний їх зазив, хто переко-

¹⁾ I Petr. II, 13—14.
²⁾ Rom XII, 2.

¹⁾ I Петр. II, 13—14.
²⁾ Рим. XIII, 2.

quis eis persuadeat, non ex eo, quod homines sunt pares natura, sequi ut parem omnes obtinere debeant in communitate locum, sed eam esse singulorum conditionem quam sibi quisque suis moribus, nisi res obstiterint, comparavit? Ita, qui tenuiores cum copiosis depugnant, quasi alienas hi bonorum partes occuparint, non contra iustitiam caritatemque tantum, verum etiam contra rationem faciunt, praesertim cum et ipsi possint honesta laboris contentione meliorum sibi fortunam quaerere, si velint. Quae vero quantaque hoc invidiosum certamen ordinum tum singulis tum communitati civium gignat incommoda, dicere nil attinet. Videmus omnes, deploramusque crebras cessationes ab opere, quibus civilis publicaeque vitae cursus in ministeriis etiam apprimate necessariis repente inhiberi solet: item minaces turbas et tumultus, in quibus non raro accidit, ut armis res geratur et humanus effluat cruor.

Non hic videtur Nobis argumenta, repetere, quibus *Socialistarum* aliorumque in hoc genere errores manifesto convincuntur. Egit hoc ipsum sapientissime Leo XIII decessor Noster in Encyclicis Litteris sane memorandis: vosque, venerabiles Fratres, pro vestra diligentia curabitis, ut gravissima illa praecepta, ne unquam oblivioni dentur, immo in consociationibus ac coetibus catholicorum, in sacris concionibus, in publicis nostrorum scriptis illustrentur docte atque inculcentur, quodcumque res postulerit. Sed potissimum — neque enim hoc iterare dubitamus — omni argumentorum ore, quae vel Evangelium, vel ipsa hominis natura, vel publicae privataeque disciplinae ratio suppetat, studeamus hortari omnes, ut ex divina caritatis lege fraternis animis inter se diligant. Cuius quidem amoris non ea certe vis est, ut conditi num ideoque ordinum distinctionem amoveat, — quod non magis potest fieri, quam ut in corpore animantis una eademque membrorum omnium actio sit ac dignitas — sed tamen efficiet, ut qui loco superiores sunt, demittant se quodammodo ad inferiores; et non solum, iuste adversus eos, quod par est, sed benigne, comiter, patienter sese gerant: hi autem illorum et laetentur prosperitate et confidant auxilio; sic prorsus, uti ex familiae eiusdem filiis minor natu maioris patrocinio praesidioque nititur.

нає, що не конечно з тожсамости природи людскої слідує, щоби всі люди мали рівне становище, але кожний таке має, на яке сам собі запрацював, — о скільки щось не перешкодило? — І так бідні, які борються з маючими, неначеби ті чуже добро заграбили, не лише грішать проти справедливости і любови, але і проти розуму, бо і вони если хочуть, можуть чесною працею поправити свій добробит. А кілька клопотів для одних і загалу пливе з тої зависної борби кляс, не треба і говорити. Всі видимо і оплакуємо часте безробітє, яке нечаянно гамує біг приватного і публичного житя, навіть в найконечніших урядженнях; рівнож видимо грізні маси і замшаня, в яких нераз хапає ся за оружје і лє ся людска кров.

Не ту місце, думаємо, повторяти докази проти блудів соціялістів і інших їм подібних. Зділав се основно Наш попередник, Лев XIII, в пропамятній Енциклїї; Вашим старанєм, Всечеснійші Братя, буде, недопустити, щоби колись в забутє пішли ті так важні вказівки, але противно, щоби на зібранях і в кружках католицьких, в проповідях і в публичних видавництвах наших, науково їх обяснено і — після потреби — пригадувано. А передовсім — що узажаємо за злишне повтаряти — стараймо ся захохувати всякого рода доказами з Евангелія, з самої природи людскої, з огляду на публичне і приватне добро, щоби всі в мисль божественного закона любови, по братньому любили ся. Та любов, розуміє ся, не зносить ріжниць суспільного становища і кляс — сего не можливо усунути, так як не можливо, щоби в живім організмі була однакова праця, гідність всіх членів — але спричинить, що висше поставлені знижуть ся до нижчих і не лише справедливо будуть до них відносити ся, — як се належить ся — але і жичливо, ласкаво і терпеливо: а ті будуть тішитись їх щастєм і їх помочи довіряти; і буде так, як в родині, де молодший брат опирає ся на покрови і помочи старшого.

At enim, venerabiles Fratres, quae hactenus deplorando persecuti sumus, ea radicem habent altiore: ac, nisi, ad ipsam evellendam studia bonorum incumbant, illud profecto, quod est in votis, id est rerum humanarum stabilitas et mansura tranquillitas, non sequatur. Ea quae sit monstrat Apostolus: *Radix... omnium malorum est cupiditas*¹⁾. Etenim, si quis recte consideret, mala, quibus nunc aegrotat humana societas, ex hac stirpe oriuntur omnia. Quandoquidem et perversitate scholarum, quibus aetula cerea fingitur, et improbitate scriptorum, quibus quotidie aut per intervalla, imperitae multitudinis mens formatur, et aliarum causa rerum, ad quas opinio exigitur, quando inquinus, ille infusus et animis perniciosissimus error, non sperandum esse homini sempiternum aevum in quo beatus sit; hic, hic licere ei esse beato, divitiis honoribus, voluptatibus huius vitae fruendis; nemo mirabitur hos homines, natura factos ad beatitudinem, ea vi, qua ad eorum adeptionem bonorum rapiuntur, eadem quidquid sibi moram in hac re aut impedimentum fecerit, repellere. Quoniam vero haec bona non aequaliter dispersita sunt in singulos, et quia socialis auctoritatis est prohibere ne singulorum libertas fines excedat alienumque occupet, idcirco et odio habetur auctoritas, et miserorum in fortunata ardet invidia, et inter ordines civium mutua contentione certatur, nitentibus quidem aliis attingere id quodvis pacto et eripere quo carent, aliis autem retinere quod habent, atque etiam augere.

Hoc ipsum Christus Dominus, cum prospiceret futurum, in divinissimo illo sermone, quem in monte habuit, terrestres hominis beatitudines quae essent, data opera explicavit: in quo christianae philosophiae quodammodo fundamenta posuisse dicens est. Quae quidem vel hominibus perquam alienis a Fide, singularem sapientiam et absolutissimam de religione ac moribus doctrinam continere visa sunt: et certe consentiunt omnes neminem ante Christum, qui ipsa est veritas, nec similiter eadem de re, nec pari gravitate ac pondere, nec tanto cum sensu amoris unquam praecepisse.

Однак, Всечеснійші Братя, оплаканий стан, який до тепер представились, має еще глибшу причину, і если до єї усуненя не возьмуть ся всі щирі люди, то напевно не наступить пожданний сталий і тревалий спокій в відносинах людських. Сю причинр вказує Апостол: „Корень ко кєкмаь закмаь сьревромєте єсть“¹⁾. І дійсно, если хто як слід застановить ся, то видить, що всі струпи, якими тепер обложена людскість, з того жерела походять. Коли бо і зіпсута школа в яких формує ся мягонький як віск вік молодечий, і здеправовані видавництва, які щоденно або в певних відступах уроблюють духа недосьвідчених мас, і иньші еще чинники, коли, повтаряємо, щіплюють в уми погубний блуд, що чоловік не має надіятись щастя в вічности, але ту може бути щасливий через уживанє богатств, достоїнств і розкошій, то нічо дивного, що люди з природи сотворені до щастя, з тою самою силою, з якою рвуть ся до осягненя тих дїбр, відкидають всьо, що тому стоїть на перешкодї. А позаяк ті добра не рівномірно суть роздїлені на поодиноких людий і позаяк до власти публичної належить не допускати до того, щоби свобода одиниць не переступала границі і не загарбувала чужого добра, тому сама є зненавидженою і убогі горять завистию до богатих і взаїмна кипить борба між клясами суспільности; одні хочуть за всяку ціну осягнути силою те, чого не мають, — а другї затримати те, що мають і еще побільшити.

Се всьо предвиджуючи, Христос Господь в тій божественній бесїді нагорній, нарочно научив, в чім лежить земске щастє чоловіка і в ню вложив неначе основу християньскої мудрости. Навіть люди ворожї вірі видять в ній особлишу мудрїсть і повну науку релїгії і обичаїв; і всі без виїмку годять ся, що перед Христом, який є самою Істиною нікто так в тих річах не учив, ані з такою повагою і авторитетом, ані з таким чувством любови.

¹⁾ 1 Tim. VI, 10.

¹⁾ Тим. VI, 10.

Iam divinae huius philosophiae illa interna et recondita ratio est, quod quae mortalis vitae appellantur bona, speciem quidem boni habent, vim non habent; ideoque non sunt ea, quibus fruens, homo beate possit vivere. Deo enim auctore, tantum abest ut opes, gloria, voluptas beatitatem afferant homini, ut, si vere hac potiri velit, debeat iis omnibus, Dei ipsius causa, carere: *Beati pauperes... Beati, qui nunc fletis... Beati eritis cum vos oderint homines, et cum separaverint vos, et exprobraverint, et eiecerint nomen vestrum tamquam malum*¹⁾. Scilicet per dolores, aerumnas, miseriae vitae huius, si quidem ea toleramus, ut oportet, aditum nobis ipsi patefacimus ad perfecta illa et immortalia bona, quae praeparavit Deus iis, qui diligunt illum²⁾. Verum haec tanti momenti doctrina Fidei apud plurimos negligitur, apud multos penitus obliterata videtur. Atqui necesse est, venerabiles Fratres, ad eam renovari omnium animos: non alio pacto homines et hominum societates conquiescent. Quicumque igitur quovis aerumnarum genere affliguntur, eos hortemur non oculos demittere in terram, quae peregrinamur, sed tollere ad caelum, quo tendimus: *non enim habemus hic manentem civitatem, sed futuram inquirimus*³⁾. In mediis autem rerum acerbitatibus, quibus eorum periclitatur Deus in officio constantiam, saepe reputent, quid sibi paratum sit praemii, cum ex hoc periculo victores evaserint: *Id enim, quod in praesenti est momentaneum et leve tribulationis nostrae, supra modum in sublimitate aeternum gloriae pondus operatur in nobis*⁴⁾. Denique omni ope atque opera eniti ut revirescat in hominibus rerum fides quae supra naturam sunt, simulque cultus desideratio, spes honorum aeternorum hoc debet esse vobis propositum in primis, venerabiles Fratres, tum reliquo clero, tum etiam nostris omnibus, qui vario sociati foedere, Dei gloriam communemque veri nominis utilitatem student promovere. Prout enim haec apud homines Fides creverit, decrescet eorumdem studium immodicum consecrandi terrestrium bonorum vanitatem, ac sensim,

¹⁾ Luc. VI, 20—22.

²⁾ I Cor. II, 9.

³⁾ Hebr. XIII, 14.

⁴⁾ II Cor. IV, 17.

Ядром і сутею тої божественної мудрости є те, що добра дочасні суть лише позірними добрими а не дійсними, і тому чоловік в їх уживанню не може мати щастя. За Божим зарядженем богацтва, слава, розкоші, так далекими суть від правдивого щастя, що хто хоче бути правдиво щасливим, мусить їх ради Бога виречи ся: „Блжніи ннціи дсхомъ... Блжніи плачціи ннці... Блжніи всдте, бгдъ кезннакйдатъ каск часоккци, и бгда разлччатъ кы и ненсатъ и пренсстъ йма кані йко зад“¹⁾. То значить, належите зношене болів, терпінь, нужд сего житя, отвирає нам приступ до совершенних і безсмертних дібр; „Иже отгетска блъ лубащимъ бгдъ“²⁾. Однак сю так важну науку віри нині ігнорують, нині о ній цілком забувають. Отже, конечним є, Всечеснійші Братя, відновити нею духа всіх, иньшої дороги до успокоєня людий і суспільности нема. Кожного, кого давить яка-небудь недоля, заохочуймо, не звертати очий до землі, по якій подорожуємо, але взносити на небо, де прямуємо: „и ймамы ко здк пренкнцатч грдд, но грдднцатч кзъсксѣмъ“³⁾. Серед якої гіркої судьби Господь досьвідчає їх постійність в службі, нехай часто розважують, яка чекає їх надгрода, если вийдуть побідносно з тої небезпеки: „бже ко йнк лгкког печдн нашд по прдмннжнню къ пренкнці тагетъ вкчнныа салы содѣлакатъ нмъ“⁴⁾. Вкінці з цілим трудом і усилям працювати треба, щоби знова в людях зацвила віра в сьвіт надприродний, а також пошана, жажда і надія дібр вічних, і се нехай буде головним Вашим старанем, Всечеснійші Братя, а рівнож цілого клеру і всіх наших синів, котрі zorganizовні по ріжних товариствах, працюють над славою Божою і над правдивим загальним добром. В міру як у людей буде рости віра, зменшать ся неумірковане гонене за суєтними добрими дочасними і помало, коли воскресне любов, замовкнуть забуреня і борби суспільні.

¹⁾ Лука VI, 20—22.

²⁾ I Кор. II, 9.

³⁾ Евр. XIII, 14.

⁴⁾ II Кор. IV, 17.

caritate resurgente, motus contentionesque sociales conticescent.

Nunc autem, si ab hominum communitate ad proprias Ecclesiae res considerandas cogitationem convertimus, est profecto, cur animus Noster, tam magna temporum calamitate percussus, aliqua saltem ex parte reficiatur. Nam praeter argumenta, quae se dant apertissima, divinae illius virtutis ac firmitatis qua pollet Ecclesia, non parum consolationis ipsa Nobis offerunt, quae decessor Noster Pius X, cum Sedem Apostolicam sanctissimae vitae exemplis illustrasset, praeclara Nobis reliquit suae actuosae providentiae munera. Videmus enim eius opera inflammatum universe in sacro ordine studium religionis: excitatum christianum populi pietatem; promotam in consociationibus catholicorum actionem ac disciplinam; qua constitutas qua numero auctas Episcoporum sedes; institutioni adolescentis cleri tum pro severitate canonum, tum quoad opus est, pro natura temporum consultum; a magisteriis sacrarum disciplinarum depulsa temerariae novitatis pericula; maiestati sacrorum artem musicam digne servire iussam; actumque liturgiae decus; novis praecorum Evangelii missionibus christianum late nomen propagatum.

Magna sunt ista quidem Decessoris in Ecclesiam promerita, quorum memoriam grate posteritas conservabit. Quoniam tamen ager *Patris familias* semper, Deo permittente, *inimici hominis* malignitati patet, nunquam est futurum, ut ibi elaborandum non sit, ne *zizania* luxuriantia bonis frugibus officiant. Itaque, interpretantes dictum quoque Nobis, quod prophetae Deus dixerat: *Ecce constituit te hodie super gentes et super regna, ut evellas et destruas... et aedifices et plantes*¹⁾, quaecumque erunt mala prohibenda, bona provehenda, quantum erit in Nobis, summo usque studio curabimus, quod ad Pastorum Principi rationem a Nobis administrati muneris placeat repetere.

Iam nunc igitur, venerabiles Fratres, cum vos universos primo litteris affatur, commodum videtur Nobis nonnulla attingere capita rerum, quibus praecipuas quasdam

¹⁾ Ierem, I, 10.

А тепер, коли від загальних справ, звернемо гадку на справи стисло церковні, то певно серце наше, зболіле розважанем величезних нещастя теперішньої хвилі, хоть в часті дізнасть пільги; бо крім, як сонце ясных, доказів божественної сили і кріпости Церкви, не мало потіхи несе нам успіх Божим Провидінєм веденої, діяльності Нашого Попередника, Пія Х., котрий примірами свого святого житя окрасив Апостольську Столицю. Видимо, як за Єго старанем, розгорілось всюди між духовними стремління до ревности релігійної; як розбудилась побожність у народа християньского; як розвинулась діяльність і карність в товариствах католицьких; кілька новооснованих і помножених в ріжних місцевостях престолів Епископских; як постаралось о образоваєє молодого клеру згідно з серйозністю сьв. канонів і по можности і з вимогами часу; як з катедр богословия прогнано небезпеку очайдушних новостий; як зреформовано музику для піднесеня маєстату богослужень; як піднеслась краса обрядів літургічних; як далеко понеслось імя християнске через нових Апостолів Евангелия.

Великі се заслуги Попередника для Церкви і з вдячністю о них памятати будуть грядучі покоління. Однак нива Отця родини, за допустом Божим є все виставлена на злобу ворога людского, тому все треба буде на ній трудити ся, щоби кукіль не заглушить добрих овочів. Проте відносячи і до себе слова, які Господь, сказав до пророка: „се постякихъ тд днскъ надъ йзъкки й надъ цдствы, да йскорннши й разорннши... й пакы сознждши й насаднши“¹⁾ після змоги Нашої з найбільшою ревністю, будемо старати ся всяке зло усувати, а все добре попірати, доки не сподобає ся Пастирю Пастирів зажадати від Нас рахунку з повіреного Нам уряду.

Відзиваючись до Вас, Всечеснійші Братя, сим посланнем по раз перший, уважаємо за вказане, зазначити Вам деякі головнійші справи, яким задумуємо

¹⁾ Єрем, I, 10.

curas adhibere decrevimus: ita maturantibus vobis vestra opera adjuvare Nostram, maturius etiam optati fructus existent.

Principio, quoniam in omni hominum societate, quavis de causa coiverint, ad succedens communis causae maximae interest socios in idem summa conspiratione conniti, omnino Nobis faciendum est, ut dissensionem atque discordiam inter catholicos, quaecumque sunt, desinant esse, novae ne posthac oriantur, sed si iam unum idem omnes et sentiat et agant. — Probe Dei Ecclesiaeque hostes intelligunt, nostrorum quodvis in propugnando dissidium sibi esse victoriae: quare illam habent usitatissimam rationem, ut cum catholicis homines viderint coniunctiores, tum, callide iniicientes eis discordiarum semina, coniunctionem dirimere nitantur. Quae utinam ratio ne ita saepe ex voluntate eis evenisset, tanto cum religiosae rei detrimento! Itaque ubi potestas legitima quid certo praeceperit, nemini fas esto negligere praecipuum, propterea quia non probetur sibi: sed quod cuique videatur, id quisque subiciat eius auctoritati, cui subest, eique, ex officii conscientia, pareat. — Item nemo privatus, vel libris diariisve vulgandis vel sermonibus publice habendis, se in Ecclesia pro magistro gerat. Norunt omnes cui sit a Deo magisterium Ecclesiae datum: huic igitur integrum ius esto pro arbitratu loqui, cum voluerit; ceterorum officium est, loquenti religiose obsequi dictoque audientes esse. In rebus autem, de quibus, salva fide ac disciplina, — cum Apostolicae Sedis iudicium non intercesserit — in utramque partem disputari potest, dicere quid sentiat idque defendere, sane nemini non licet. Sed ab his disputationibus omnis intemperantia sermonis absit, quae graves affere potest offensiones cartitati; suam quisque tueatur libere quidem, sed modeste sententiam; nec sibi putet fas esse, qui contrariam teneant, eos hac ipsa tantum causa, vel suspectae fidei arguere vel non bonae disciplinae. Abstineant se etiam nostri, volumus, iis appellationibus, quae recens usurpari coepta sunt ad catholicos a catholicis distinguendos: easque non modo devitent uti *profanas vocum novitates*, quae nec seritati congruunt nec aequitati; sed etiam quia inde magna inter catholicos perturbatio sequitur, magnaque confusio. Vis et natura catholicae

посвятити особливіше своє старане: тим чином при помочи з Вашої сторони, скорше дочекаємось пожаданих овочів.

Позаяк в кождім людськім товаристві, в якій би цілі воно і не завязувалося, необхідна є взаємна гармонія членів до досягнення спільної цілі, то мусимо передовсім доложити всякого старання, щоби між католиками зникли всякі непорозуміння і незгоди і нових щоби на будуче не було, але щоби у всіх була одна гадка і один спосіб поступання. — Добре то розуміють вороги Бога і Церкви, що кожде наше роздвоєне в обороні якоїсь справи, є для них побідою; проте, коли видять католиків між собою згідних, звичайно уживають хитрих способів, щоби посягати між ними зерно незгоди і старають ся їх розбити. Дав би Бог, щоби та їх метода ніколи не мала для них успіху, з так великою шкодою для релігії! Проте если правна власть що стисло прикаже, нікому не вільно сего ігнорувати тому, що се не по его гадці, але нехай з обовязку совісті своє мніне підчинить власті і слушає. — Рівнож нехай ніхто приватний ані письмом, ані часописями, ані в публичних бесідах не вступає як учитель Церкви. Всі знають, кому Господь Бог поручив уряд учителя Церкви: ему отже прислугає ненарушене право забирати голос тоді, коли узнасть за відповідне. В квестиях, які без нарушеня віри і обичаїв — коли Апостольска Столиця еще не рішила — допускають ріжні мніня, можна кождому мати свою гадку і єї боронити. Однак з диспут має бути виключена всяка неуміркованість слів, яка би могла нарушити любов; нехай кождий боронить свого мніня, але умірковано; нехай не гадає що вільно ему інакше думаючого, з того лиш згляду підозрівати о чистоту віри або о неслушну карність. Бажаємо також, щоби устали ті назви, які недавно ввійшли в обіг, для відріжнення католиків від католиків, треба залишити їх не лишень як нові терміни, котрі не відповідають правді і справедливості, але еще і тому, що з сего виходить між католиками замішане і немале забуренє. Чертою і натурою віри католицкої є те, що нічого не можна до неї додати ані нічого відняти: або всьо є приймає або

fidei est eiusmodi, ut nihil ei possit addi, nihil demi: aut omnis tenetur, aut omnis abiicitur. Haec est fides catholica quam nisi quisque fideliter firmiterque credierit, salvus esse non poterit¹⁾. Non igitur opus est appositis ad professionem catholicam significandam; satis habeat unusquisque ita profiteri: „Christianus mihi nomen, catholicus cognomen“; tantum studeat se re vera eum esse, qui nominatur.

Ceterum, a nostris qui se ad communem rei catholicae utilitatem contulerunt, longe aliud nunc Ecclesia postulat, quam ut diutius haereant in quaestionibus, quibus nihil proficitur; postulat, ut summo opere contendant integram conservare fidem et incolumem ab omni erroris afflatu, sequentes eum maxime, quem Christus constituit custodem et interpretem veritatis. Sunt etiam hodie, nec ita pauci sunt, qui, ut ait Apostolus, „prurientes auribus, cum sanam doctrinam non sustineant, ad sua desideria concervent sibi magistros, et a veritate quidem auditum avertant, at fabulas autem convertantur“²⁾. Inflati enim elatique magni opinionione mentis humanae, quae progressionem sane incredibiles in explorativae naturae, Deo nimirum dante, fecit; nonnulli, cum prae suo iudicio auctoritatem Ecclesiae contemnerent, usque eo sua temeritate processerunt, ut ipsa Dei arcana et omnia quae Deus homini revelavit, sua intelligendi facultate metiri atque ad ingenium horum temporum accomodare non dubitarent. Itaque existerunt monstruosi errores *Moderismi*, quem recte Decessor Noster „*omnium haereson collectum*“ edixit esse et solemniter condemnavit. Eam Nos igitur condemnationem, venerabiles Fratres, quantumque est, hic iteramus; et quoniam non usque quaque oppressa est tam pestifera lues, sed etiamnum hac illac, quamvis latenter, serpit, caveant omnes diligentissime, hortamur, a quavis huius contagione mali; de quo quidem opte affirmaverit quod loquutus alia de re dixerat: *Ignis et usque ad perditionem devorans, et omnia eradicans genimina*³⁾. — Nec vero tantum ab erroribus catholici homines, cupimus, abhorreant, sed ab ingenio etiam, seu spiritu, ut aiunt, *Mo-*

всьо ся відкидає. „Така є віра католицка, котрої если хто вірно і кріпко не держить ся, спасти ся не може“¹⁾. Не треба отже жадних додатків до зазначеня віроісповіданя католицкого; кождому нехай вистарчить ісповіданє: „християнин мені імя, католик прізвище“; нехай лишень старає ся дійсно бути тим, чим називає себе.

Впрочім від тих з нас, котрі прислужились загальній справі католицкої віри, Церков вимагає тепер чогось иньшого, а не довгих дебат над квестиями безкорисними, іменно, щоби усильно старали ся о захованє цілости віри, संबідної від всякого блуду, ідучи в слід за тим, котрого Ісус поставив сторожем і товмачем істини. Є і нині і то не мало таких, о котрих говорить Апостол: „вдѣтъ во время, егда здраваго учения не поощавають, но по своіхъ похвѣтахъ извертъ сѣбѣ учители, чиняши саудумъ: и въ истинѣ саудъ ѡкрѣтають и къ вѣснѣмъ ѡкашателса“²⁾. Деякі горді і зарозумілі на силу розуму людского, який дійсно при помочи Божій зділав величезні поступки в досліджуваню природи, в імя власного розуму відкидаючи авторитет Церкви і так далеко посунулись в своїм засліпленю, що роззухвалились власним розумом мірити самі таїнства Божі і ціле Его обявленє людем та достроювати їх до духа часу. Звідси зродились дивоглядні блуди модернізму, які Попередник Наш назвав „змістом всіх ересей“ і торжественно осудив. Се осудженє і Ми, Всечеснійші Братя, вповні відновляємо; а що ся заразлива пошесть не цілком еще стлумлена, але еще ту і там скрито бушає, тому перестерегаємо всіх, щоби береглись як найстараннійше перед тим злом, до якого можна віднести слова Іова, сказані ним при иньшій нагоді: „Огнь же вѣтъ горай на всѣ страны и дѣже найдѣтъ, изъ кориня погубитъ“³⁾. І не лишень бажаємо собі, щоби всі католики сторонили від тих блудів, але і від самого способу думаня, або, так званого духа модерністичного; бо

¹⁾ Symb. Athanas.
²⁾ II. Tim. IV, 3, 4.
³⁾ Job. XXXI, 12.

¹⁾ Символ св. Атаназія.
²⁾ II. Тим. IV, 3, 4.
³⁾ Іов. XXXI, 12.

acrislarum: quo spiritu qui agitur, is quidquid sapiat vetustatem, fastidiose respuit, avide autem ubivis nova conquirit: in ratione loquendi de rebus divinis, in celebritate divini cultus, in catholicis institutis, in privata ipsa exercitatione pietatis. Ergo sanctam haberi volumus eam maiorem legem: *Nihil innovatur, nisi quod traditum est*: quae lex tametsi inviolate servanda est in rebus Fidei, tamen ad eius normam dirigenda sunt etiam, quae mutationem pati possunt: quamquam in his ea quoque regula plerumque valet: *Non nova sed noviter*.

Iam, quia, venerabiles Fratres, ad profitemdam aperte Fidem catholicam atque ad vivendum congruenter Fidei, plurimum homines fraternis hortationis mutuisque exemplis inflammari solent, ideo Nos alias atque alias excitari, consecrationes catholicorum equidem vehementer gaudemus. Atque illae non solum optamus ut crescant, sed volumus Nostro etiam patrocinio studioque semper floreat: Heterum autem, modo praescriptionibus quas haec Apostolica Sedes iam dedit vel datura eis est, constanter fideliterque obtemperant. Quotquot igitur, eorum participes societatum, pro Deo Ecclesiae contendunt, ne sinant unquam sibi excidere quod Sapientia clamat: *Vir obediens loquetur victoriam*, nisi enim Deo paruerint per obsequium in Ecclesiae ducem, nec divinam sibi conciliabunt opem, et frustra contendunt.

Ad haec omnia vero — ut eum, quem exspectamus, exitum habeat — nostis, venerabiles Fratres illorum necessarium esse prudentem sedulamque operam, quos Christus Dominus operarios in messem suam misit, id est clericorum. — Quare intelligitis praecipuam vestram curam in hoc debere versari, ut et qui apud vos de sacro ordine iam sunt, in eis consentaneam sanctimoniam foveatis, et qui sunt alumni sacrorum, eos optimis institutis praecipue ad munus tam sanctum rite conformetis. Id vos ut quam diligentissime facere velitis tametsi vestra diligentia hortatione non indiget, tamen atque etiam obsecramus. Res enim eiusmodi agitur, ut nulla sit maioris momenti ad Ecclesiae bonum: qua de re, cum decessores Nostri fel. rec. Leo XIII et

) Prov. XXI, 28.

хто ним перенятий, сему всяка давнина осоружна, він жаждою гонить всюди за новостями: в способі говорення о речах Божих, в відправі богослужень, в заведеннях католицких, а навіть в приватних практиках релігійних. Проте хочемо, щоби сьвятим лишив ся закон отців: „Nihil innovetur nisi quod traditum est“, що відносить ся не лише стисло до ричий віри, але що повинно бути дороговказом і в речах змінних, хотя і ту часто має силу регула: „Non nova, sed noviter“.

А позаяк Всечеснійші Братя, до якого ісповідування віри католицкої і до життя в її душі звичайно мною причиняє ся братнє упіменє і взаємний примір, тому вельми тішимо ся, що творять ся нові союзи католицкі. І не лише бажаємо собі їх зросту але і цвітучости їх діяльності, при Нашім покрові і опіці; а будуть вони цвітучими, если лишне все вірно буде са слухати розпоряджень Апостольської Столиці, які від неї вже вийшли і вже вийдуть. Хто отже є членом тих союзів і бере ся за справу Божу і за Церков, нехай ніколи не забуває на слова Мудрости: „мѣжъ же пославшиякъ сохранимакъ возглаголетъ“¹⁾; бо если не буде слухати Господа Бога через підчинєне ся Вождови Церкви, не зійде на него благословєнеБоже і надармо буде працювати.

Однак щоби те всьо мало пожаданий успіх, то необходима є — як самі се Всечеснійші Братя знаєте — розсудна і запопадлива праця тих, котрих Христос Господь післав яко женців на жниво своє²⁾ т. е. клеру. Тому зрозумієте, що головним Вашим старанєм має бути підтримуване у сьвященників відповідної їх званю сьвятости і підготовлюване питомців до їх уряду, через найбільшнє вихованє і науку. Хотяй ревність Ваша не потребує напіння, то однак наминаємо і закликаємо, щоби Ви се як найревнійше схотіли виконати. Розходить ся чейже о справу для Церкви найважнійшу: проте коли Наші попередники Лев XIII. і Пій X се вже в свій час порушували, то довше о тім розводити ся

) Прит. Сол. XXI, 28.

Pius X egerint data operi, Nos hic plura dicere non habemus. Tantum rogamus, ut illa Pontificum sapientissimorum acta, praesertim Piana Exhortatio ad Clerum, suadentibus atque testantibus vobis, ne unquam obruentur oblivione, sed studiosissime observentur.

Unum tamen est, quod praeteriri silentio non dedet: quotquot enim sunt sacerdotes, omnes, uti filios Nobis penitus dilectos, volumus admonitos, quam plane opus sit, cum ad propriam ipsorum salutem, tum ad sacri ministerii fructum, eos quidem suo quemque Episcopo coniunctissimos esse, atque obsequentissimos. Profecto ab illa elatione animi et contumacia, quae horum est temporum, non omnes, ut supra deploravimus, vacant administri sacrorum; neque enim raro contingit Pastoribus Ecclesiae, et dolorem et impugnationem inde inveniant, unde solatium et adiumentum iure expectarint. Iam vero qui tam misere officium deserunt, etiam atque etiam recogitent, divinam esse eorum auctoritatem, quos Spiritus Sanctus posuit Episcopos regere Ecclesiam Dei¹⁾, ac si ut vidimus, Deo resistunt, multo magis impie eos facere, qui Episcopis, quos Deus suae potestatis sigillo consecraverit, parere abnuant. Cum caritas, ita Ignatius Martyr, non sinat me tacere de vobis, propterea adverti vos admonere, ut unanimi sitis in sententia Dei. Etenim Jesus Christus, inseparabilis nostra vita, sententia Patris est, ut et Episcopi, per tractus terrae constituti, in sententia Patris sunt. Unde decet vos in Episcopi sententiam concurrere²⁾, Quemadmodum autem Martyr illustris, ita omnes, quotquot fuerunt, Patres et Doctores Ecclesiae locuti sunt. — Ad haec, nimis grave, propter difficultates quoque temporum, sacri Pastores ferunt onus; graviore etiam in sollicitudine sunt de gregis concrediti salute: *Ipsi enim pervigilant, quasi rationem pro animabus vestris reddituri*³⁾. Nonne crudeles dicendi sunt, qui eis, obsequium debitum recusando, id oneris, id sollicitudinis augent? *Hoc enim non expedit vobis*⁴⁾, diceret istis Apostolus: idque propterea quia *Ecclesia est plebs sacerdotum adunata, et pa-*

уважаємо за злишне. Лиш просимо Вас, щоби всі ті зарядженя тих мудрих Вселенських Архирейів а передовсім Пієва „Exhortatio ad clerum“, завдяки Вашим переконуваням і накликуваням, ніколи не забувались, але як найточнійше виконувались.

Одного еще не можемо мовчанєм поминути, іменно: всіх сьвященників, кілько їх є, яко наших найлюбійших синів, наминаємо, щоби в інтересі власного спасєня і в інтересі успіху свого сьвященодїяства були в як найтіснійшій злуці і в послусі зглядом свого Епископа. Бо справді не всі, як висше з боєм зазначилисьмо, сьвященослужителі є вільні від зарозумілости і зухвалости сих часів; нераз Пастирі Церкви натрафляють на біль і опір там, звідки би належало ся очікувати потїхи і помочи. Если хто так прикро спроневеріює ся своему обовязкови, нехай раз і другий раз розважить, що власть тих, котрих: „Духъ сьткій постави епископы, пастіи церквы Гда и Бга“¹⁾, єсть Божя, і если як виділисьмо, Богу противить ся, хто не слухає якої будь правної власти, то далеко безбожнійше поступають ті, котрі відмовляють послуху Епископам, назначеним печатію Господньої власти. Позаяк — пише сьв. Ігнатій мученик — любов не позволяє мені мовчати перед Вами, спішу упінути Вас, щоби сьте були згідні з мислею Божою, бо як Ісус Христос нерозлучний з нашим житєм, є мислею Отця, так і Епископи розсіяні по землі є в мисли Отця. Проте належить ся, щоби сьте були одной гадки з Епископом²⁾. Як той славний мученик, так говорили всі, які були Отці і Учителі Церкви. До того еще Пастирі тяжке двигают бремя в сих прикрих часах; тяжша їх давить журба о спасєне повіреного собі стада: „тіи ко вдатъ ѡ дшвахъ ванихъ, ѡкъ сакко воздати хотѣти“³⁾. Чиже не назвати жорстокими тих, котрі відмовляючи їм належного послуху, побільшують еще тойтягар і журу? „Нѣтъ ко ползю камъ сї“⁴⁾, відозвавши ся до

1) Act. XX, 28.

2) In Epist. ad Ephes., III.

3) Hebr. XIII, 17.

4) Hebr. XIII, 17.

1) Діян. Анос. XX, 28.

2) In Epist. ad Ephes., III.

3) ко Евреєм XIII, 17.

4) ко Евреєм XIII, 17.

stori suo grex adhaerens¹⁾; ex quo sequitur, cum Ecclesia non esse, qui cum Episcopo non sit.

Et nunc venerabiles Fratres, in harum exitu litteratum, sponte redit animus ad illud, unde initium scribendi fecimus atque huius calamitissimi belli finem, tum societati hominum, tum Ecclesiae, iterum omnibus precibus imploramus; hominum quidem societati, ut, reconciliata cum fuerit pax, in omni civili et humano cultu veru progredatur: Ecclesiae autem Iesu Christi ut, nullis iam impedimentis retardata, pergat in quavis ora ac parte terrarum opem et salutem hominibus afferre. — Ecclesia sane iam multo diutius non ea qua, opus habet, plena libertate fruatur; scilicet ex quo caput eius Pontifex Romanus illo coepit carere praesidio, quod divinae providentiae nutu, labentibus saeculis nactus erat ad eandem tuendam libertatem. Hoc autem sublato praesidio, non levis catholicorum turbatio, quod necesse erat fieri, secuta est: quicumque enim Romani Pontificis se filios profiterentur, omnes, et qui prope sunt et qui procul, iure optato exigunt ut nequeat dubitari, quin communis ipsorum parens in administratione Apostolici muneris vere sit et prorsus appareat ab omni humana potestate liber. Itaque magnum pere exortantes ut pacem quamprimum gentes inter se componant, exortamus etiam ut Ecclesiae Caput in hac desinat absque conditione versari, quae ipsi tranquillitati populorum, non uno nomine, vehementer nocet. Hac igitur super re, quae decessores Nostri pluries expostulationes fecerunt, non quidem humanis rationibus, sed officii sanctitate adducti ut videlicet iura ac dignitatem Sedis Apostolicae defenderent, easdem Nos iisdem de causis hic renovamus.

Restat, venerabiles Fratres, ut, quoniam principum eorumque omnium, qui possunt vel atrocitati vel incommoditati rerum quas memoravimus, finem imponere, in manu Dei sunt voluntates, ad Deum suppliciter

¹⁾ S. Cypr. „Florentio cui et Poppiano ep. 66 (al. 69)“.

них Апостол: а тому бо Церков є се на-рід злучений з сьвященником і стадо зєднане з своїм Пастирем¹⁾ із чого заключене, що не є з Церквою той, хто не є з Єпископом.

А тепер, Всечеснійші Братя, під koniec сего Послання, мимоволі мисль вертає до того, від чого зачалисьмо; і знова горячі заносимо молитви о закінчене сеї нещасливої війни, так для блага суспільности людської, як і для блага Церкви; для блага суспільности людської, щоби з привернелєм мира дійсно поступала ві всім державнім і людським розвою; для блага Церкви Ісуса Христа, щоби без ніякої перешкоди, у всіх краях і частях сьвіта несла людям поміч і спасенє. Церква дійсно, вже від довшого часу, не має потрібної свободи рухів, від коли іменно Голові Его, Папі Римському відібрано ту оборону свободи Его, яку мав з провидіння Божого через тільки віків для себе забезпечену свою свободу. Відібране тої охорони викликало між католиками не мале замішанє, як інакше і не могло бути; бо всі, що признають ся за синів Папи римського, чи з близька, чи з далека, без сумніву цілком справедливо домагають ся для спільного свого Отця повної свободи в виконуваню Его Уряду Апостольського і незалежимого від всякої власти сьвітської виступу перед сьвітом. Як отже з одної сторони найгорячіше бажаємо чим скоршого умиротворення народів, так з другої сторони бажаємо також, щоби Голова Церкви перестала жити в тім аномальнім положеню, яке з ріжних причин приносить велику шкоду самому спокоеви народів. В сій справі, в якій нераз своє становиско заявили наші Попередники і ми то само поновно заявляємо з тих самих радий, ведені не людськими мотивами, а лише сьвятостию обовязку т. є. обороною прав і гідности Апостольської столиці.

Вкінці, Всечеснійші Братя, позаяк в руках божих знаходить ся воля пануючих і всіх тих, котрі можуть положити конець жорстокости і стратам о яких говорилосьмо, тому до Господа Бога

¹⁾ S. Cypr. „Florentino cui et Poppiano ep. 66 (ad 69)“.

attolamus vocem, atque, universi generis humani nomine, clamemus: „Da pacem, Domine, in diebus nostris“. Qui de se dixit: *Ego Dominus... faciens pacem*¹⁾. Ipse tempestatum fluctus, quibus et civilis et religiosa societas iactatur, nostris conversus precibus ad benignitatem, sedare celeriter velit. Adsit nobis propitia Virgo beatissima, quae ipsum genuit *Principem pacis*; ac Nostrae humanitatem Personae Pontificale ministerium Nostrum, Ecclesiam atque adeo omnium animas hominum, divini Filii sui sanguine redemptas in maternam suam fidei tutelamque recipiat.

Auspicem caelestium munerum ac testem benevolentiae Nostrae, vobis, venerabiles Fratres, vestroque clero et populo apostolicam benedictionem amantissime impertimus.

Datum Romae apud S. Petrum die festo Sanctorum omnium, 1. Novembris MCMXIV, Pontificatus Nostri anno primo.

BENEDICTUS PP. XV.

¹⁾ Isai. LXV, 6—7.

В повисшій Енцикліці, як видимо, сьв. Отець порушує сі головні момента, які становлять програму Его Понтифікату.

На вступі представляє сьв. Отець грозу теперішньої катастрофи і вказує потім на жерела сего теперішнього нещастя. Є їх чотири:

1. Брак взаємної жичливости між народами а яко лік на се лихо подає розбудженє християнської любови між людьми і се уважає сьв. Отець головним ділом свого Понтифікату.

2. Пониженє всякої власти. Проти сему пригадує сьв. Отець що всяка власть від Бога.

3. Борба кляс в суспільности. Лік на се суспільна праця в душі енцикліки Льва XIII. „*Regum novarum*“.

4. Жажда дібр дочасних. Ліком проти сего є жите в душі вісьми блаженств Христових.

При кінці Енцикліки завзиває сьв. Отець всіх католиків до взаємної єдности, до витрєваня в цілости віри католицкої і до послуху зглядом Столиці Апостольської. Сам кінець посвячує сьв. Отець справам клеру. Передовсім загриває его до сьвятости житя: „Розходить ся о справу для Церкви найважнійшу“ а відтак до послуху зглядом своїх Єпископів; з боєм константує духа несубординації межи клером.

Так отже в сій Енцикліці представив сьв. Отець всім католикам а передовсім сьвященникам програму теперішньої нашої діяльности. Праця в сі душі стає ся для нас обовязковою і всяка иньша була би не після волі Божої, отже даремна. Приймім проте радо і по синівски сі вказівки сьв. Отця, Венедикта XV. памятни на наше торжественне приреченє послуху кождому Папі Римському дане в дню нашого рукополаганя. „*Esto subiectus Pontifici tuo et quasi parentem suscipere*“, говорить сьв. Еронім. Нехай особа і пляни сьв. Отця не будуть нам далекими,

заносимо благальні просьби і в імени цілого роду людського відзиваємо ся: „Господи, дай мир в наших часах“. Коби той, котрий о собі сказав: „Іаъ Гдъ... творай миръ.“¹⁾ ублаганий нашими просьбами зволив утихоморити філі, які погужають суспільність сьвітку і духовну. Нехай вставить ся за нами Прєблагословенна Діва Мати самого князя мира; нехай своєю материнською опікою огорне нашу Смирненність, наш Уряд Апостольський, Церков, а з нею всі душі відкуплені Божественною Кровию Єї Сина.

Яко задаток небесних дарів і на знак нашої зглядом Вас жичливости, уділяємо з цілого серця Апостольське благословеніє Вам, Всечеснійші Братя, Вашо-му клерови і вірним.

Дано в Римі при сьв. Петрі в день всіх Сьвятих 1. листопада 1914 р., в першій році Нашого Понтифікату.

ВЕНЕДИКТ П. Р. XV.

¹⁾ Isai XLV, 6—7.

лиш на папери, або і чужими нам, особливо в ці часи, коли загрожує нам небезпеченство страчення єдності з Головою Церкви.

А що ся енцикліка дає нам ясний образ всяких і то сумних, сучасних, відносин і блудів суспільних а zarazом цілочи средства, якими можнаби їх злагодити і усунути, Митрополичий Ординарият поручає Всечестному Духовенству як найгорячіше спасенні науки сеї енцикліки Святійшого Отця вихіснувати як найточнійше і як найпильнійше в проповідях, катехизизях і екзортах.

Від. гр. к. Митр. Ординарият.

Львів, дня 20. Падолиста.

Ч. 30.

Ч. 2949. — Відозва сьв. Отця Венедикта XV. до народів воюючих зі собою, поміщена в Ватиканськiм офіційальнiм „Osservatore Romano“ в Римі під днем 30. липня 1915.

„До воюючих тепер зі собою народів і їх Управителів!“

Коли Нас, без Нашої заслуги, покликано на Наслідника, на Апостольськiм престолі, по вельми лагіднiм Папі Пії Х., котрому сьвяте і повне добрих діл жите скоротив біль по причині зриву брато-убійчої війни в Европі, то і Ми на вид кровавих боїв воєнних почули біль отця, котрий глядить на шаліючу бурю що нищить его дім. А згадуючи о невисловлені болю наших молодих синів, котрих тисячки падає, серце Наше переняте любовію Христа, наповнилось болем материй перед часом повдовілих і наречених, та непотішною розпукою дітей, перед часом лишених опіки вітцівскої. З Нашого співчутя до численних родин і з Нашого розуміння, що Нам в так трагічнiм часі з обовязку припадає благородна місія мира і любови, зродило ся в Нас в недовзі кріпке постановлене посвятити цілу свою діяльність і всі свої сили поєднанню воюючих народів. То також торжественно обіцялисьмо Спасителеви, котрий ціною своєї Крови хотів освободити всіх братів. А і перші слова, з якими яко Найвисший Душпастир, звернулисьмо ся до народів і їх Управителів, були переповнені миром і любовію. Однак не вислухано нашої повної любови і умильної ради Отця і Друга. Се еще більше піднесло наш біль, але не ослабило постановлення. Неустанно з довірiем прибігалисьмо до Всемогучого, в котрого руках дух і серце, так народів як і монархів і благалисьмо Его о конєць різні. Поручилисьмо всім вірним взяти участь в наших сердечних і смиренних молитвах і для більшого їх успіху, старалисьмо ся додати до них діла покаяння.

Але нині, в день річницї вибуху страшного конфлікту, з серця Нашого пливе еще горячіше бажанє закінчення війни, крик Отця еще голоснійше лунає. Коби той крик заглушив бряскіт оружия і долетів аж до народів і до їх керманичів, котрі тепер воюють зі собою і склонив їх до лагіднійшого і до більше предметового способу думаня.

В імя Бога Нашого, небесного Отця і Владики, в імя благословенної Крови Ісуса, щіни окупу людскости, закликаємо Вас, котрих Провидіне Боже поставило управителями воюючих народів, щоби сьте в кінци заперестали тої страшної різні, яка вже від року обезсоромлює Европу, Кров, що длеть ся на

суши і на морю, се кров братів; ийкрасші околиці Европи, того городу сьвіта застелились трупами і спустошенем. Там, де недавно варстаті і праця в поли видавали великі вартісні плоди, тепер гудять грізно гармати, які по селах і містах сіють знищенє і смерть. Страшна Ваша відвічальність перед Богом і людьми за мир і війну. Послухайте наших просьб, слухайте вітцівского голосу Намісника вічного і найвисшого Судії, бо перед Ним відповідати будете за свою діяльність публичну і за свої поступки особисті. Неизмиримі богатства, якими Господь Сотворитель наділив підчинені Вам краї, певно дадуть Вам спроможність довго еще вести борби, але за яку ціну? На се нехай відповідать тисячі молодих екзистенцій, які день в день гинуть на полях боїв, нехай відповідать руїни многих міст і сіл, а також руїни тільки памятників поставлених тільки благочестивими і геніяльними предками. Чи гіркі сльози, які ллють ся в тихих комнатах і у стіп престолів не голосять рівнож, що ціна щоденних боїв превелика? Нехай ніхто не говорить, що нечуваний конфлікт не дав ся полагодити без оружия. Залишіть намірене взаїмного нищення ся, пригадайте собі, що народи не умірають. Если народи є доптани і переслідовани, то тоді з страхом гнуть ся під наложеним ярмом і приготовляють ся до освободження, і з роду в рід переказують ненависть і охоту пімсти. Чомуж отже не має ся вжет тепер о бективно розслідити прав і справедливих стремлінь народів? Чомуж охотно не розпочати безпосередно або посередно виміни гадок, щоби після можности задосить учинити тим правам і стремліням і в сей спосіб покінчити ту страшну борбу, як се вже не раз мало місце?

Благословенний нехай буде той, котрий перший подасть галузку мира і подасть ворогови долоню з пропозицією розумних услівій мира. Рівновага сьвіта, успішний і сталий мир народів далеко певнійше основує ся на взаїмній прихильности і пошані прав та достоїнства другого, чим на масі узброєних і на страшних кріпостях. Се оклик мира, який далеко голоснійше в тім сумнім дни несе ся з Нашої душі. Запрошуємо всіх приятелів мира, щоби подали нам руку, до приспінєня кінця війни, котора тепер вже від року перемінила Европу в одно велике поле борби. Коби Ісус милосерний, за ходатайством своєї Страдаючі Матери післав вкінци по так страшній бурі лагідний і соняшний ранок мира, відблеск Его Божественного Облича. Коби вкортці залунали благодарственні гимни до Дателя всіх дарів за поєднанє держав, коби народи в братній любови вернули назад до мирної конкуренції на поли наук, штуки і промислу. А коли знов верне ся справедливість, нехай на будуче не рішають ся здавати полагоджуванє спорів на вістре меча, але спокійному і умірованому розслідженню права і справедливости. Се буде найкрасший і найславнійший здобуток.

В переконанню, повнім любови, що вкортці сьвіт буде тішитись деревом мира, яке видає так пожадані овочі, уділяємо благословеня всім, які належать до порученого Нам стада і просимо також Господа Бога, щоби союзом любови злучив з Нами і тих, котрі не належать до Римскої Церкви.

Рим. З Ватикану, 28. Липня 1915.

ВЕНЕДИКТ XV.

Подаючи до відомости повисшу підзову сьвятійшого Отця Венедикта XV., поновляє і горячо поручає, щоби так О. О. Душпастирі як і вірні сильно і горячо благали Христа Спасителя правдивого Князя мира о щасливий мир для народив землі. Мир се одно з найконечнійших дібр і дарів Божих. Не мир але

Ісус лишень може дати правдивий мир. „Миръ ѿстакаю камъ, миръ мой даю камъ; не ѡжеже миръ дасть, азъ даю камъ“. (Іоан. XIV. 27). Заносім благаня о мир, дѣлаймо покаяне за наші і ближних наших грѣхи, які стягнули теперішну страшну бурю і виконуймо дѣла милосердія християньского, щоби допросити ся милосердія у Бога.

Бажанєм Митрополичого Ординарияту є, щоби сю молитву о щасливий мир, яка є подана в ч. III. Архиепарх. Відомостей з 1 Жовтня с. р. на стр. 16 відмавляв не тільки сьвященник при кінци Служби Божої, як се заряджено (Вістн. ч. I. і II. с. р.), але щоби вірні самі приватно в родинах спільно відмавляли.

Від гр. нат. Митрополичого Ординарияту.

Львів, дня 23. Падолиста 1915.

Ч. 31.

Ч. 3208. **О сьв. Причастію дїтей за нашого Цісаря і вітчину в день 25. грудня 1915.**

Для всіх можливим а дуже успішним средством помочи для нашого війска в тяжких борбах за Цісаря і вітчину є молитва і виконуване добрих дїл. Особливо успішною є просительна молитва малих.

На підставі тої науки нашої сьв. віри комітет у Відни відносить ся через Епископів до всіх ОО. душпастирів і катихитів з прошенем, щоби горячо заігнали шкільну молодіж до сьв. Причастя в день 25. грудня с. р. до якого мають приступати приватно і бев контролі школи і яке мають жертвувати для нашого доброго Цісаря і для добра вітчини.

О тім повідомила Еписк. Ординарият Президія Епископских Конференцій п. дн. 22 листопада 1915. Ч. 131. з тою увагою, що віденьскій комітет має намір, загальне число сїх сьв. Причастий в цілій нашій Державі подати до відомости Найяснійшому Монархови дня 25. грудня с. р.

Еписк. Ординарият взиває проте всіх ОО. душпастирів і катихитів, щоби безпроволочно горячо заохотили шкільну молодіж до сьв. Сповіді і сьв. Причастя в день 25. грудня с. р. на інтенцію Его Величества Цісаря і вітчини, поучаючи заразом молодіж, що через виконуване інших дїл побожности або самовідверженя на тую інтенцію значене сего їх жертвованя еще більше підносить ся. — Число наміряючих приступити до сего сьв. Причастя належить **зараз розслїдити і тоє Митр. Ординариятowi до дня 16. Грудня (н. ст.) 1915 до відомости подати**, щоби можна було тоє число президії Епископских Конференцій в відповіднім часі удїлити.

Всч. Уряди парохияльні повідомлять безпроволочно о тім розпорядженю ОО. катехитів в дотичній парохії занятих.

Від гр. к. Митрополичого Ординарияту.

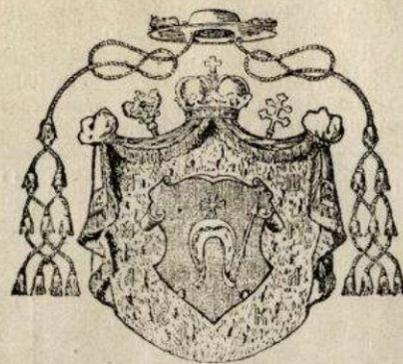
Львів, дня 23. падолиста 1915.

Андрей Білецький

Офіціал.

Алексій Пясецький

заст. канцлера.

Львівско - Архиепархияльні

ВІДОМОСТІ

Річник XXVII.

Видано дня 31. грудня 1915.

Ч. VI.

Ч. 32.

Ч. 2779. — **Відбудова ушкоджених через війну віроісповідних предметів.**

Високе ц. к. Намісництво заудїлило рескриптом з дня 17. падолиста 1915 Ч. XI б 142924 слїдуюче:

До Високопреподобного гр. - катол. Ординарияту Митрополитального у Львові.

Ц. к. Міністерство віроісповідань і просьвіти рескриптом з дня 28. жовтня 1915 Ч. 32.543 зажадало зіставленя правдоподібних видатків, яких вимагати будуть:

- 1) провізорична, тимчасова направа, як також
- 2) пізнійша дефінітивна реставрація предметів призначених на цілі віроісповідні як церквий, будинків парохияльних, мешкальних і господарских, ушкоджених в наслідок війни, в кінци,
- 3) означеня, о скільки можности, при кождім з тих предметів можуть причинити ся чинники місцеві.

В наслідок сего ц. к. Намісництво має честь просити Високопреподобний Ординарият, аби схетів безпроволочно предложити виказ всіх церквий, будинків парохияльних і будинків господарских, понищених через війну, з заподанєм при кождім з предметів дат висше вимінеиих.

За ц. к. Намісника:

Калій.

Тое уділяєся Всч. Духовенству до відомости і до як найточнішого вивчення в інтересі парохій, церков і власнім. Вкладає ся на совість всім Всч. ОО. Душпастирям, шоби тою справою з всею ревностю заняли ся, шоби постарали ся зібрати точні дати, через фахових людей провірені і справджені, а де нема хвилево Душпастирів, там мають той обовязок сповнити Всч. Настоятелі Деканатів при помочи Душпастирів часово сими парохіями завідуючих.

Для однообразности і доброго перегляду поручає ся Всч. Урядам парохіяльним зладити викази ті після тако формуляра:

Рід будівлі	Кошт направи провізоричної	Кошт реставрації дефінітивної	О скільки чинники місцеві є в можности причинити ся

Всч. Уряди парохіяльні мають жадані дані безпроволочно зібрати і Всч. Урядам Деканальним як найскорше доставити, а тіи обовязують ся надіслане безпроволочно Митрополитому Ординариятви до дальшого споводання предложити.

Від. гр. к. Митр. Ординариятву.

Львів, дня 25. Падолиста 1915.

Ч. 33.

Ч. 3468. — Відповідь на тяжкі неправди против власти духовної поміщені в часописи „Українське Слово“.

На тяжкі напасти поміщені в Ч. 162. „Українського Слова“ з дня 21. грудня с. р. видимо ся спонукані на жадане видніших осіб духовних і на домагане многих вірних заявити слідує:

Не входячи в подрібний розбір виводів сьвященника-дописувателя представимо об'єктивно лише перебіг наших діл. По вступленю наїздників в наш край заміщено за ласкою Божою майже всі душпастирські посади ще перед виданем їх „указів“ забороняючих строго без їх призволення назначити душпастирів. На щасте вдалось заосмотрити всі місця душпастирської служби так, що кожда парохія і кожда місцевість мала і знала свого Душпастиря, до котрого могла би удатись за духовними услугами. При тій нагоді даємо тут сьвідокство Всч. Духовенству Архієпархії, що старалось ті тяжкі і з трудностями получені обовязки сповняти з посьвятою, ревностю і по божому та хоронити своїх вірних, шоби удержувались в сьв. католицкій вірі батьків, при ній непорушимо стояли та не дались від неї відтягнути ані силою, ані підступом.

О приріст клиру подбала Управа Архієпархії сейчас по вступленю наших побідних війск до Львова і то як найспішніше. Старано ся також як найревніше о відзисканє будинку духовної Семінарії, який відступлено на шпиталь для

наших ранених братів борців, як найвимовніший доказ патріотичних почувань і льюальности Духовенства і народу, котрі складають найвисші добра — жите і кров — на престіл Вітчизни і Монархії в тім великім і тяжкім часі.

Дбальсть о приріст клира спонукала Управу Архієпархії еше з початком вересня с. р. віднести до Р. Т. Ексцеленції Команданта міста і Шефа санітарного відділу Генерала Штабового лікаря о опорожненє будинку духовної Семінарії, при чім як найвиразніше зазначено почування льюальности і найохотнішої жертволюбности Всч. Духовенства і народу на патріотичні цілі в користь нашої Всеславної Армії. На те одержано обігницю, що Семінарія може лише поступенно бути опорожненою. Такі самі найусильніші старання поновлювано опісля кількакратно особисто у Санітарних Властей війскових, а з окремаж письменно у Осіб Найвисших і у Найвисших Властей духовних і сьвітских. Удавано ся також до Достойної Української Репрезентації Парляментарної і на ті висше згадані заходи узискано від Найвисших Чинників обігницю, що будуть старати ся о корисне полагодженє тої справи. З того бачить кожний неупереджений, що Управа не ждала „з заложеними руками“, але робила в тій справі дуже багато найусильніших старань і вложила багато труду. Колиж зачались виклади на львівскім університеті, активовано Семінарию духовну. Щоби можна було єї отворити, Управа затигнула на власну особисту поруку догв в квоті 7.000 корон. На поміщенє питомців крім винаймленої Бурси українск. Товариства педагогічного жертвовано в будинку капітульнім помешканя членів Капітули та помешканя призначені на поміщенє Архикатедрального Духовенства. Зроблене отже в тій справі все можливе і нічого не залишено. Колиж дописуватель зробив і ту докір Управі занедбаня, то заподіяв їй велику кривду. За ту кривду не хочемо кликати сго на Суд Божий, але благаємо для него Божого милосердя за кривду, яку заподіяв вірі і правді.

Що до Ординації, то удавано ся по мысли існуючих стислих церковних постанов до Єго Ексцеленції Митрополита та Найвисших Властей духовних. Кандидитам очікуючим рукополаганя, поручено зголошуватись письменно і дано запевненє, що єсли кількох зголосить ся, то запросить ся Преосьвященного Єпископа до уділення сьв. Тайни Сьвященства, і при тім запевнено і тепер стоить ся. О услівя вимагані законом від кандидатів до ординації, Управа сейчас віднеслась до дотичних властей і старалась о їх скорє узисканє.

Що до надзвичайного способу помноженя Духовенства описуваного дописувателем, а іменно, шоби питомцям по III. р. позволено здавати іспити з IV. р., то і того способу вже давно ужито і уділено позволенє зголосившомуся питомцеві з укіченням III. роком В. С. складати іспит з предметів IV. р. По зложеню ним іспитів з IV. р. з відзначаючим успіхом справу предложено Міністерству Віроисповідань і Просьвіти за згодою Ординариятву, а Виділ богословський львівського Університету поручив єї як найгорячіше до узгляднення. Справа вернула опісля до доповнення, але предложено єї поновню Міністерству і она поки що не рішена. „Блуду“ отже, який дописуватель Ординариятви підсуває, не поповнено зовсім.

На тяжкій а неправдивий закид, мовби то Ординарият занедбав найпростійший спосіб заради недостачі душпастирских сил відповімо се, що всі українські сьвященники, котрі лише ту зголосили ся, були завізані з поза границь Галичини і що не було ані одного случая відмовлення того завізаня для такихже сьвященників. Віднесено ся також до Високого ц. к. Намісництва о виднанє позволення на поворот всіх українських сьвященників і то в довшім представленю мотивами неодолимої сили виказано конечність скорого повороту Духовенства на свої душпастирські місця.

Що до посліднього уступу, в якім дописуватель вказує Ординариятви на взнеслий примір Іх Ексцеленції Найдостойнішого Архипастира і Митрополита, то позволимо собі проти нашої волі — лише спонукані неоправданими закида-

ми дописувателя. — бо відступленем від нашої постанови — захвати в стислій тайні дорогі слова Високозаслуженого і Найдорожшого нашого Князя Церкви — навести дословно дуже цінні слова якраз Самого Ексцеленції Архипастира з Его власноручного письма: „Я дуже утішився добрими відомостями зі Львова, та хоть словом хочу дорогому Отцю Мітратови подякувати за все, що роблять, за їх ревні труди і дійсно боже поступоване я до смерті буду вдячний“. Хотів я тими теплими словами лише з Богом поділити ся, но шож робити, коли дописуватель своїми зовсім неоправданими напастями зранив навіть і ті найніжніші чувства. Болію дуже, що то зробив хтось, хто мав відвагу назватись священиком, а ще більше болить мене, що він відважився зробити се в так тяжкий і страшний час, коли наглядно Найсправедливіший і в Своїх „незглубимих совітах“ недосяжний Бог виконує Свій Суд і над нами священиками. Я гадав, що ми всі видимо те і з щирим каємом входячи в себе бемо ся в груди та зі слезами припавши до землі благаємо божого милосердя. Но, на жаль — я помилився, бо дописуватель в своїй дописі, дав даглядний доказ, що того не бачить. Він хотів влучити особу смиренного Слуги Божого, а той Слуга Божий бажавби сам бути, як каже св. Апостол — осудженим, щоби лише спасла ся „братія“ так духовна як і світська. А тут, на жаль, зранає є власть духовна, котрої повага і честь є неоціненним добром так Всеч. Духовенства як і дорогих наших вірних. І власне та обставина була причиною, що — з обовязку і зі свідомости тяжкої відповідальности перед Богом — треба було конечно унятись за тою нарушеною честію тим більше, що многі так Духовні, як і світські такими зовсім неправдивими закидами і напастями могли бути впроваджені в блуд і, на жаль, як нам донесено, зістали в самій річі в блуд впроваджені. Дописуватель проте спричинив сим тяжку соблазнь так Духовним як і світським, а що тая трафила і Церков нашу католицьку. Найдорожшу Матір нашу, то ми всі взнесім нашу мисль і гадку ко Богу і умоляймо Его горячо о милосерде для тогоже дописувателя, що так тяжко зранив правду і дав повід до тяжкого злегковаження Духовенства через газету від него на поміщене своєї клевети ужиту, котрий то нещасний поступок навіть і визначнійша, до тої духовної родини належача, в тім ділі вповні компетентна личність „додатком безпотрібним назвала“; а також просім Бога о дар для него, щоби пізнав той свій блуд і повзяв постанову згіршене, дане так Духовним як і світським, направити та на будуче не пристрастю а радше любовію Бога і ближнього та миром руководитись.

Львів, дня 25. Грудня 1915.

Ч. 34.

Ч. 2866. В справі заохочування до трезвости.

В тугейшій Митрополичій Архидієцезії належить до похвальних богоугодних традицій старане о розширене і скріплене трезвості. Вже в 70-их роках відбували ся по цілій Архидієцезії місії для розширення повадержности від горячих напитків, котрі то стараня приносили солодкі плоди піднесеня духа віри і моральности а в материяльнім згляді працьовитости і ошадности. Многі парохії і дуже численні вірні наші залишали ту шкідливу привичку пересиджування цілими днями бездільно зі стратою найдорожшого часу, при залишеню своїх обовязків зглядом родин і господарств своїх по шинках, корчмах і гостинних домах і полюбивши трезвості немов відроджували ся і в запобігливости і праці підносили ся морально і материяльно. Той час становить в історії нашої греко-католицької церкви і нашого українського народу Галичини карту

ясну і світлу, а що в теперішнім страшнім часі тої всесвітної і небувалої найтяжшої війни злі інстинкти і погані нориви нераз вибухали так, що всі добромишлячі духовні і світські люди нашої суспільности, як також наші власти світські на такий сумний обяв тяжким смугком і великим болем переймали ся, то видить ся Митрополичій Ординарият у виду того сумного явища, що уживане і надуживане горячих напитків є поводом і причиною широкого вилляня ся поступків з правом Божим і законами моральними незгідних і з карними приписами в суперечности находячих ся споводованим, поручить Всч. Духовенству як найгорячіше, щоби справою трезвості з цілим жаром душі, з апостольскою ревностію заняли ся, щоби ніякої нагоди і спосібности так в житію товарискім як і родиннім не залишали вихіснувати для заведеня, розширення і скріплення тої важної і основної чесноти трезвості, важної для вічности, щасливої і не менше важної для туземного, богоугодного житя, так одиниць як і суспільних верств, на славу Бога добра нашої катол. Церкви, нашого обряду і материяльного поводження нашого дорогого народу.

Поручаємо прото як найусильніше еще раз, щоби Всч. Духовенство тою дуже важною справою як найтепліше заняло ся, щоби на кождім соборчику еї основно обгорювано і міри до найуспішнішого переведеня тоїже обдумувало, головно пропугувало в проповідях і катехизациях трезвості, закладало брацтва трезвості а Всч. Урядам Деканальним поручаємо о тій справі точні і основні справозданя Митр. Ординариятоти предкладати.

Від гр. кат. Митрополичого Ординарият.

Львів, дня 19. Падолиста 1915.

Ч. 35.

Ч. 2068. В справі приналежности духовної юрисдикції приділених до війська осіб загального ополчення.

Високе ц. к. Намісництво рескриптом з дня 22. Вересня 1915 Ч. V а 99530 прислало тут слідуюче розпоряджене ц. к. Міністерства Краєвої оборони з дня 25. Липня 1915 Департамен VII. Ч. 10896:

Anlässlich vorgekommener Fälle, dass die Eheamtshandlungen der beim k. und k. Heere eingeteilten oder in Dienstesverwendung stehenden Landwehr-, Landsturm- oder Ersatzkörper im Hinterlande, beziehungsweise als Kranke oder Verwundete in einer Sanitätsanstalt ohne eigene Militärseelsorge befinden, von der Zivilgeistlichkeit behandelt wurden, ohne die in der „Dienstvorschrift für die Militärgeistlichkeit“ (Dienstbuch A—16, c, Punkte 116—118) begründete Ermächtigung, beziehungsweise Delegation der zuständigen militärgeistlichen Seelsorge einzuholen, wird darauf hingewiesen, dass für die geistliche Jurisdiktionszuständigkeit nicht das persönliche Dienstpflichtverhältnis, sondern die Einteilung des Dienstpflichtigen massgebend ist.

Zur Behebung von Zweifeln wird daher im Einvernehmen mit dem k. und k. Kriegsministerium verfügt:

„Die beim k. und k. Heere in Dienstverwendung stehenden oder eingeteilten k. k. Landwehr-, Landsturm- und Gendarmeriepersonen unterstehen auch in den Anstalten der freiwilligen Sanitätshilfe ohne eigene Militärseelsorge und in öffentlichen oder privaten Zivilspitälern der militärgeistlichen Jurisdiktion“.

Hiedurch wird der Punkt 6 des hierstelligen Erlasses vom 27. Februar 1915, Dep. VII. Nr. 1951 ergänzt.

Ergeht an alle politischen Landesstellen zur entsprechenden Verlautbarung, dann zur Kenntnis an das k. und k. Kriegsministerium, K. M. (Marinesektion) k. k. Ministerium des Innern, k. k. Ministerium für Kultus und Unterricht, k. k. Justizministerium, fürsterzbischöfliches Ordinariat in Wien und den k. k. evangelischen Oberkirchenrat.

(Підпис).

Повисше розпоряджене подає ся Всч. Духовенству до відомости і застосованя ся.

Від гр. нат. Митрополичого Ординариату.

Львів 24. Падолиста 1915.

Ч. 36.

Ч. 2634. В справі духовної юрисдикції осіб приділених до маршових формацій.

Високе ц. к. Намісництво зауділило тут під днем 14. Жовтня 1915 Ч. 16159 Відд. VII. з покликком на розпорядження з дня 12. Марта с. р. Ч. 2039, з 20. Цвітня с. р. Ч. 34015 і з 22. Вересня с. р. Ч. 99530 до оголошеня слідуюче розпоряджене ц. к. Міністерства краювої оборони:

Um Zweifel hinsichtlich der geistlichen Jurisdiktionszuständigkeit der bei Marschformationen eingeteilten Personen zu beheben, wird eröffnet:

Die Landwehr- und Landsturmformationen (Ersatztransporte) sind bis zum Abgehen zur Armee im Felde Bestandteile der Ersatzkörper, denen sie in jeder Beziehung unterstellt sind.

Die bei den Marschformationen (Ersatztransporten) eingeteilten Personen unterstehen daher bis zum Abmarsche aus der Formierungsstation der zivilgeistlichen Jurisdiktion, beziehungsweise den gesetzlich bestimmten Matrikelführern.

Hiedurch wird der Punkt 2 des hierstelligen Erlasses vom 27. Februar 1915, Dep. VII. Nr. 1951 ergänzt.

(Підпис).

Повисше розпоряджене подає ся Всч. Духовенству до відомости і точного застосованя ся.

Від гр. нат. Митрополичого Ординариату.

Львів, дня 24. Падолиста 1915.

Ч. 37.

Ч. Орд. 2584. — Великі власти, що до сповіди і сьв. причастія при мобілізації в війні.

Если воїни мобілізовані не можуть поодинокю сповідати ся, то можна їх разом до визнання гріхів і жалю за гріхи через якийсь поверховний знак (бите ся в груди) завізвати і разом їх розрішати: „Разрішаю вас от всякого союзу клятви і всіх гріхів во имя Отця і проч.“ Предполагає ся отже, і треба їх обучити, що до важности розрішеня єсть конечно потрібна скруха за гріхи правдива і над всю; а невизнаних дома на сповіди тяжких гріхів мусять пізніше, коли будуть могли сповідати ся.

Дальше можуть воїни мобілізовані після рішеня сьв. Пенітенцірії уважати ся як такі, котрі є в небезпеченстві смерти, і проте можуть они від якого небудь священника розрішеними бути, хотьби тойже не був до сповіди апробований, при чім можна держати ся тої гадки, що можуть у від неапробованого розрішати ся, хотьби можна і апробованого мати. Проте можуть і воїни ті, так як всі вірні в небезпеченстві смерти, если єсть значна трудність в захованню посту перед св. Причастієм, причащати ся, хотьби і не були натшо. І все те розширила св. Пенітенцірія также і на тих, що суть, або usługують в шпиталях в часі мобілізації.

Від гр. нат. Митрополичого Ординариату.

Львів, 16. Падолиста 1915.

Ч. 38.

Ч. 3097. — Взглядом відпустів.

Зауділяють ся Всеч. Сьвященству слідуючі два нові відпусти і одно рішене:

Най прославляє ся Найсвятійше Серце Ісусове в Найсвятійших Тайнах! Відпуст 100 днів за кожний раз; і за усопших. (То єсть послідне надане відпустове сьв. б. п. Папи Пія X.).

Ісусе, Тобі живу; Ісусе, Тобі умираю; Ісусе, Твій єсьм в житю і в смерти. Аминь. Хто тою молитовкою Ісусу Христу посьвящає ся і жєлає в любви ко Нему умирати, поступає відпусту (і за усопших) за кожний раз 100 днів; і повний відпуст раз на місяць, если молитовку сю через цілий місяць відмовить, при сповіди, причастію, і відвідженю церкви з помолєнем ся після інтенції сьв. Отця. (То єсть перше надане відпустове сьв. Отця Венедикта XV).

О Ісусе, Ти жите вічне в лоні Отця, жите душ по Твому образу сотворених, для любви Твоєї молю Тя, дай нам Серце Твоє пізнати, яви Ёго нам. Відп. (300 днів раз на день вже від Пія X. наданий, а від Венедикта XV. побільшений на) 300 днів за кожний раз, і за усопших.

Від гр. нат. Митрополичого Ординариату.

Львів, дня 10. грудня 1915.

Ч. 39.

Ч. Орд. 3299. — Деякі постанови Апостольского Престола.

Апостольский Престол заявив, що не вільно употребляти сьвітло електричне, ані на престолах самих, ані на дальшій висшій будові їх, а та-

кож ані на освітлене просторони коло престолів в тій цілі, щоби при виставленю Насъв. Тайи, Тії-же вірним виднійші були; і також перед Найсв. Тайнами або і перед мощами Святих. У всяких иньших місцях церкви і в иньших разях має Ординарій по благорозумінію рішати, чи уживане сьвітла електричного відповідає сьвятости місця і відправи.

Священники, котрі в війні при ранних і хорих воїнах служать, можуть, если не можна в церкві, на яким-будь честнім і безпечнім місци св. Литургію відправляти. А також і тії, котрі з оружіем служити мусять, но лише в неділі і приказані сьвята.

І доки війна треває можуть війскові капеляни, поки суть при війську, не лише воїнів, але і всіх вірних, а в разі плінення і соплінників сповідати і при тим всі їм уділені власти употребляти. Так само і всі инші сьвященники, котрі яким небудь титулом при війську в війні суть, если лише суть від котрого Ординарія апробовані.

Від гр. кат. Митрополичого Ординаріяту.

Львів, дня 22. грудня 1915.

Ч. 40.

Ч. 1367/Орд. — В справі доставлення ц. і к. Етаповому Командови 2 Армії витягів метрик смерти поляглих жовнірів австро-угорської і союзнаї Армії.

Ц. і к. Етапова Команда 2 Армії переслала сьлїдуюче оповіщене:

K. und k. 2. Armee-Etappenkommando. Nr. 19652. Matrikelnachforschung. — An das hochw. Griech.-Kath. Metropolitan-Ordinariat. Feldpostamt 201, am 14. September 1915. Lemberg.

Da die Vermutung besteht, dass viele Todesfälle von Soldaten der österreich-ungarischen und verbündeten Armee auch in den Sterbematriken der dem hochwürdigsten Ordinariate unterstehenden Pfarrämter eingetragen wurden, wird das Ersuchen gestellt, an dieselben eine Weisung zur Abfertigung von Sterbematrikenauszügen über die Todesfälle von Soldaten ergehen zu lassen und die gefertigten Auszüge anhersenden zu wollen.

Gehit an das hochwürdigste röm.-kath. und griech.-kath. Metropolitan-Ordinariat Lemberg.

J. V. Barthamajor.

Тое зауділяє ся Всч. Урядам парохияльним до відомости і застосованя ся

Від гр. кат. Митрополичого Ординаріяту.

Львів, 20. Падолиста 1915.

Ч. 41.

Ч. 2106. — О виміні золота.

Президія ц. к. Намісництва з дня 21. жовтня 1915 ч. 30089/пд. зауділила тут сьлїдуючий рескрипт:

Ц. к. Міністерство скарбу ввело акцію в цілі попираня добровільного віддаваня находячих ся в приватнім посіданю злишних предметів зі золота і срібра (дорогоцінностей і пр.) до державних Урядів виміни („Hauptmünzamt“ у Відні, як також „Punzierungsamt“ в Празі і Грауц) однак не безплатно, але за винагородою вартости золота зглядно срібла. Акція ся дає кождому нагоду висьвідчити важну прислугу суспільности, а притім узискати за золото зглядно срібло, находяче ся в відданім предметі висшої ціни як перед війною або по війні.

Повисша акція має передовсім на цілі зміцнити підклад золота австро-угорского Банку, часть згаданих шляхотних металів має однак бути ужита также до набутя заграничних сировців і фабрикатів, дотрібних до веденя війни і для нашого господарства, як также евентуально до иньших економічних цілій, які лежать в інтересі Держави.

Відкликуючись до поміщеної в сій справі у всіх красвих дневниках статії, прошу Всесьвітлійший Ординаріят, наслідком рескрипту ц. к. Міністерства внутрішних справ, яке кладе особливу вагу на співучасть церковних Властей, о успішне попереге сеї акції зі Своєї сторони і видане відповідних зараджень в цілі єї пропагованя підчиненим Духовенством.

За ц. к. Намісника:
Гродзицькій.

Поручас ся Всч. Духовенству в крузі свого урядованя зміст повисшого оголошеня подати до публичної відомости і для спільного добра цілої нашої вітчизни заохотити парохиян до як найвидатнійшого єго виповнення.

Від гр. кат. Митрополичого Ординаріяту.

Львів, дня 23. Падолиста 1915.

Ч. 42.

Ч. 2228. — Патриотична збірка металів на воєнні цілі. Закупно мідяних предметів.

Президія ц. к. Намісництва під днем 22. Жовтня 1915 ч. 29753 надіслала ту сьлїдуючу відозву ц. к. Міністерства віроісповідань і просьвіти з дня 13. Жовтня 1915 ч. 1744 до оголошеня:

Ueber Ersuchen des k. u. k. Kriegsministeriums beehre ich mich Eurer Exzellenz mitzuteilen, dass die patriotische Kriegsmetallsammlung Kufergegenstände jeder Art (insbesondere auch Kirchenpauken, Kupferkuppeln, Kupferdächer, kupferne Särge, sofern letztere ohne Pietätsverletzung entnommen werden können) zu kaufen geneigt, jedoch nur in der Lage ist, für das Kilogramm reinen Kupfers den Requisitionspreis von 2 K. 35 h. bezw. 2 K. 55 h. zu bezahlen. Verkäufer wollen ihr schriftliches Anbot unter genauer Bezeichnung des Gegenstandes nach Stückzahl und direkt an das k. u. k. Kriegsministerium Abt. 7 Patriotische Kriegsmetallsammlung richten, und die Gegenstände direkt an den Lagerplatz der Patriotischen Kriegsmetallsammlung in Wien V. Margaretengürtel 3 senden. Dort wird das Gewicht des reinen Kupfers festgestellt und sohin der darauf entfallende Preis von der Patriotischen Kriegsmetallsammlung angewiesen werden.

Відозву сю подає ся Всч. Духовенству до відомости і до як найширшого узгляднення.

Від гр. кат. Митрополичого Ординариату.

Львів, 23. Падолиста 1915.

Ч. 43.

Ч. 2809. — Кошта удержання Священників свѣцких в часі відпровадження ранених.

Ц. і к. Апостольский Вікаріят полевий надіслав тут під д. 22. падолиста 1915 ч. 45225 сьлідує оповіщене:

An das hochwürdigste gr.-kath. Erzbischöfliche Ordinariat in Lemberg. — Wien, am 22. November 1915.

Das Apostolische Feldvikariat erlaubt sich nachstehenden Erlass des Kriegsministeriums Abt. 11, Nr. 37814 vom 20. I. Mts. zur hochgeneigten Verständigung des Diözesanklerus höflichst zur Kenntnis zu bringen:

Mit dem Erlasse Abt. 11, Nr. 8152 von 1914 wurden den zur Begleitung von Verwundetenzügen bestimmten Zivilseelsorgern während der Fahrt der unentgeltliche Empfang der der Tageszeit entsprechenden Kost in den Verköstigungsstationen bewilligt.

Nach dem Berichte eines Militärkommandos wird seitens der Zivilseelsorger auf die Naturalverpflegung aus verschiedenen Gründen verzichtet.

Es wird daher verfügt:

Der Anspruch auf die unentgeltliche Verköstigung in den Verköstigungsstationen erlischt mit 30 November l. J.

An Stelle der Kost in Natura gebührt den Zivilseelsorgern für jene Tage, an denen sie Verwundetenzüge begleiten, ein Verpflegsbeitrag von 5 (fünf) Kronen täglich und zwar auch dann mit dem vollen Betrage, wenn die Begleitung nicht den ganzen Tag in Anspruch genommen hat.

Der Anspruch auf das mit dem Erlasse Abt. 11, Nr. 8152 von 1914 bewilligte Tagespauschal von 5 Kronen für jeden Reisetag wird hiedurch nicht berührt.

Die auf Grund dieses Erlasses ausgestellten Legitimationen sind von den Militärkommandos einzuziehen und durch neu auszustellende zu ersetzen, in denen die Worte: „zum unentgeltlichen Bezuge der Tageszeit entsprechenden Kost in den Verköstigungsstationen und“ auszulassen sind.

Für den Apostolischen Feldvikar

Leon. Rendl,

Feldkonsistorialdirektor.

Повисше оповіщене уділяє ся до відомости Всч. Духовенства АЕпархияльного.

Від гр. кат. Митрополичого Ординариата.

Львів, 1. Грудня 1915.

Ч. 44.

Ч. 1867/Орд. — В справі книжочок переданих ОО. Парохами до депозиту „Руській Щадниці“ в Перемишли.

„На просьбу Дирекції „Руської Щадниці“ в Перемишли повідомляє ся тих ОО. Парохів — які передали Руській Щадниці до депозиту виставлені нею фондацийні книжочки вінкульовані в користь чи то Богосл. фундац. чи то в користь дотичної парохії, чи то в кінці на які небудь інші легати — що всі їх книжочки через цілий час облоги, інвазії і війни були добре переховані — та що ніяка з них не затратилась. В виду сего однак, що доси не всі еще ОО. Парохи повернули до своїх службових місць, вишле сим разом Дирекція згаданої Щадниці відсотки від депонованих у неї вкладкових книжочок лише тим ОО. Парохам, що упімнуть ся о них кореспонденційною картою. По закінченю війни с. є. по повороті до нормальних відносин — відсотки від висше наведених книжочок буде ся знова як передтим висилати всім ОО. Парохам правильно піврічно, зглядно річно“.

Взивас ся також Всч. Уряди парохияльні, щоби безпроволочно подали ту виказ цінних ефектів вінкульованих на річ парохії, церкви, богослужбних фундацій і т. п., если ті зістали запропашені або зрабовані — з докладним означенем тих цінних ефектів і клявзулею вінкуляційною в цілі їх амортизації і узискання на їх місце інших цінних ефектів.

Від гр. кат. Митрополичого Ординариату.

Львів, 22. Падолиста 1915.

Ч. 45.

Ч. 2050. — Пешуковане власника чаші з дискосом і ложочною.

Гр. к. Єписк. Коисистория в Перемишли надіслала ту до оголошення сьлідуєчу відозву:

З Єпархії донесено, що вчасі воєнним приватна особа передала священникови срібну-позолочену чашу з дискосом і ложочкою без держака, на підставі чаші є вирита надпись: „жертвує Софія Голейко за 335 кор. року 1914“.

Понеже не відоно є, до котрої церкви ся чаша зістала пожертвованою, Всесьвітлійша і Високопреподобна Митрополича Консистория зволить повисше оголосити в Архієпархияльних Відомостях з візванєм, щоби дотичний о. настоятель парохії чи монастиря предложив тут посредством свого Уряду деканального зголошене права власности з підписами священника і провізорів церковних.

По отриманні доносів Єписк. Консисторія зарядить висилку чаши через о. пароха, у котрого она тепер знаходиться.

Тоді уділяється Всч. Духовенству до відомости.

Від гр. кат. Митрополичого Ординариату.

Львів, дня 1. Грудня 1915.

Ч. 46.

Ч. 3401. — В справі діла: „Viribus unitis, Oesterreich-Ungarn und der Weltkrieg“.

Бюро воєнної помочи при ц. к. Міністерстві внутрішніх Справ видає багато ілюстроване діло в 4-ох випусках і на 3 розділи поділене, у великій 4-ці, під заголовком: „Viribus unitis, Oesterreich-Ungarn und der Weltkrieg 1914/15“. Перший розділ обговорює повстання світової війни, другий подає, для легкої орієнтації, стисле але поглядове представлення всіх дотеперішніх операцій на суші і морю, а третій розділ є посвячений акціям воєнної опіки, Держави, країв, громад і приватних осіб. Обсяг сього діла буде обіймати найменше 530 сторінок. Ціна брошурованих 4 випусків виноситься 15 корон, яку належить вже по одержанню 1-го випуску вислати під адресою: „Technische Betriebszentrale des Kriegshilfsbüro, Wien I. Hoher Markt 5. З огляду на це, що ця патріотична публікація, ліпше чим всякі інші діла, надає ся до того, щоби передати пізнішим поколінням спомини важного становища і значіння Австро-Угорщини у світовій війні, та що дохід цілий призначений на цілі воєнної опіки, для того горячо поручає ся, се діло собі набути і его розширяти.

Від гр. кат. Митрополичого Ординариату.

Львів 25. Грудня 1915.

Ч. 47.

Ч. 3467. Вийшов Молитвенник для жовнірів Українців-католиків

уложив

Сьвщ. Олександр Коренець

Накладом Загально-Української Культурної Ради у Відні 1915. опрацьован: в полотні 1 К. (без пересилки поштової). Дістати можна: у Відні: Gesamtukrainischer Kulturrat, Wien VIII., Strozsigasse 32. Т. 12. — У Львові: Книгарня Тов. ім. Шевченка, Львів, Ринок ч. 10.

Уділяється Всч. Духовенству до поручення тогоже вірним.

Від гр. кат. Митрополичого Ординариату.

Львів, 30. грудня 1915.

Ч. 48.

Ч. 3400. — В справі дат смерті Сьвященників упокоївших ся в часі воєнним.

Припоручає ся Всч. Урядам Деканальним безпроводочно подати Митроп. Ординариатові дати смерті Сьвященників, які померли в дотичнім деканаті в часі воєнним т. є. від Липня м. р. до тепер.

Від гр. кат. Митрополичого Ординариату.

Львів, дня 25. Грудня 1915.

Ч. 49.

Ч. Орд. 3303. — Оголошене речинця до рукополагання в Презвитери.

Кандидати стану духовного укінчивші науки богословські і желаючі прийняти Тайну Сьвященства мають найдалше до 20. Січня 1916 внести до Митрополичого Ординариату прошене о прийнятті до Дому презвитеріального посередством дотичного уряду деканального заосмотрене слідуєчими сьвідощтвами:

1) Сьвідощтвом моральности і поведення через взглядний уряд декан. в запечатаній коверті, в котрім має бути виражено, чи кандидат що місяця сповідав ся і причащав ся і в загалі чи брав участь в церковних богослуженнях.

2) Сьвідощтвом убожества потвердженням через дотичне ц. к. Старство.

3) Оженивші ся сьвідощтвом вінчаня.

4) Урядовим посьвідченням від дотичного ц. к. Старства, що проситель, або не належить до стану військового, або що єму прислугоє уважленне §. 29. уставу військової.

Дня 4-го Лютого 1916 мають явити ся у Львові і представити ся Настоятелямі Дому презвитеріального.

Дня 5-го Лютого 1916 відправить ся в Архикатедральній церкві о 8-ій год. Служба Божа о призванні помочи св. Духа, на котрім мають явити ся всі рукополагаємі, а по тій будуть представлені Митрополичому Ординариатові.

Дня 7-го Лютого 1916 о год. 9-ій рано відбуде ся вступний іспит — і лише ті кандидати будуть до рукополагання припущені, котрі при тім іспиті окажуть ся успосіблені.

Увага: Із взгляду, що вся постіль Дому презвитеріального віддана зістала до шпиталів військових, мають кандидати привести зі собою потрібну постіль.

Від гр. кат. Митрополичого Ординариату.

Львів, дня 27. Грудня 1915.

Хроніка.

Домовим Пралатом Єго Сьвятости Папи Венедикта XV. Іменованій:

Всесьв. і Високопреп. о. Євген Гузар, почесний крилошанин і ц. к. катехит при муж. Семинарії у Львові.

Крилошанськими відзнаками наділений:

Ч. 3234. Всч. о. Николай Демчинський, парох Смільна.

Заступниками катехитів в школах виділових і народних іменовані:

- Ч. 1436. Всч. о. Николай Гапій в 5-клас. школі в Берездівцях, в 2-клас. в Гранках-Кутах і 1-клас. в Малехові.
 Ч. 1598. Всч. о. Петро Смик в 6-клас. муж. і жін. школі в Галичи.
 Ч. 1594. Всч. о. Иван Машак в народн. школах в Бібріці, 1-клас. в Шпильнованій і 2-клас. в Воловім ad Бібрка.
 Ч. 1951. Всч. о. Теофіль Бобикевич в школах мужеск. сьв. Анни і мужеск. Жовківського у Львові.
 Ч. 1952. Всч. о. Евсебій Бачинський в школі муж. і жін. ім. Сташца у Львові.
 Ч. 1953. Всч. о. Станислав Шпитковський в школах: жіноч. ім. Анни, жіноч. ім. Костюшки, залізничній і школі народн. на Левандівці.
 Ч. 1954. Всч. о. Василь Яремак в школі мужескій і жіночій ім. Магдалени.
 Ч. 1955. Всч. о. Михайло Жовнірчук в школі мужескій ім. Костюшки крім шкіл ім. Зофії і Зіморовича у Львові.
 Ч. 1956. Всч. о. Михайло Глиньський крім школи Шашкевича в школі виділ. ім. Жовківського у Львові.
 Ч. 1957. Всч. о. Ярослав Янкевич в школах жіноч. і муж. Мішкевича, в школі Венедиктинок лат. і вірм. і жіночій „Notre Dame“.
 Ч. 2156. Всч. о. Андрій Стадник в 5-клас. школі муж. і жін. в Николаєві над Дн.
 Ч. 2136. Всч. о. Мирон Коритко в школах Голоска і в Бруховичах.

Канцелярством і протоколістом Митр. Консисторії іменовані:

Ч. 1906. Всч. о. Иван Бучко.

Містодеканами іменовані Всч. 00.:

- Ч. 1841. Всч. о. Василь Пилипчук, парох Білоголов містодеканом Олієвського деканату.
 Ч. 1843. Теодор Богачевський, парох Голена містодеканом калушського деканату.
 Ч. 1844. Еміліян Гавришо, парох Дришева містодеканом поморянського деканату.

Завідательства місцеві одержали:

Ч. 1612. Всч. о. Кость Весна в Ішкові, дек. зарваницького. — Ч. 1845. Андрій Стадник в Николаєві н. Д. дек. николаївського. — Ч. 1704. Василь Дуткевич в Нущу, дек. олієвського. — Ч. 1681. Петро Ляшук в Підгірках, дек. калушського. — Ч. 1792. Василь Кулик в Мізуни, дек. долиньського. — Ч. 1870. Амброзій Рибак в Утхівовичах, дек. перемишлянського. — Ч. 1987. Василь Степанина в Ляшкові, дек. лопатинського. — Ч. 1943. Ілля Собчак в Тустані, дек. галицького. — 2075. Иван Тимчук в Турю, дек. олеського. — Ч. 2012. Мирон Коритко в Грибовичах, дек. яричівського. — Ч. 2062. Иван Пінкевич в Борткові, дек. глинянського. — Ч. 2077. Иван Чикета в Ціпіві, дек. рожнітівського. — Ч. 2080. Йосиф Бородаєвич в Демянові, дек. бурштинського. — Ч. 1831. Ілярій Фенчинський в Станіславшику, дек. лопатинського. — Ч. 2091. Зиновій Дригинич в Гніздичеві, дек. жидачівського. Ч. 1632. Василь Дубицький в Жукові, дек. бережанського. — Ч. 2244. Роман Волощак в Рудниках, дек. николаївського. — Ч. 2281. Людомир Пристаєвський в Зборіві, дек. зборівського. — Ч. 2216. Лев Костюк в Болжинові, буського дек. — Ч. 2295. Ярослав Роснецький в Мельниці, дек. журавеньського. — Ч. 2028. Димирій Хабурський в Томашівцях, дек. войнилівського. —

Ч. 2024. Лев Бачинський в Козовій, дек. козлівського. — Ч. 2286. Иван Павлуєвич в Підмихайлю, дек. калушського. — Ч. 2429. Дмитро Колтун в Озеряні, дек. зборівського. — Ч. 2338. Григорій Бойко в Глібовичах сверских, дек. перемишлянського. — Ч. 2679. Др. Кароль Єрми в Соколові, дек. бобрецького. — Ч. 2582. Иван Стефанівський в Балічах подорожних, дек. журавеньського. — Ч. 2573. Теофіль Костишин в Болшівці, дек. галицького. — Ч. 2713 п. Антін Содомора в Бокові, дек. підгаєцького. — Ч. 2713. Корнило Куницький в Болшівці, дек. галицького. — Ч. 2824 а. Евстахій Бартків в Романові з прил., дек. бобрецького. — Ч. 3005. Яков Зробек в Сновичу з прил. Чертеж, дек. поморянського. — Ч. 2892. Александер Лебедович в Конюшкові з прил. Язлівщик, дек. брідського. — Ч. 2913. Іляріон Олянович в Лисиничах, дек. львівського. — Ч. 3082. Володимир Винницький в Горпині, дек. струміло-каменецкого. — Ч. 3098. Семен Іванчук в Петранці, дек. рожнітівського. — Ч. 2848. Йосиф Мартинович в Стрільках, дек. бобрецького. — Ч. 3110. Константин Ганушак в Крилосі, дек. галицького. — Ч. 2577. Володимир Марчак в Гірнім, дек. любінецького.

Завідательства ексцегендо одержали Вс. 00.

Ч. 1694. Константин Роздольський в Бібшанах, дек. поморянського. — Ч. 1697. Евстахій Данилевич в Богутині, дек. поморянського. — Ч. 1699. Николай Хмільєвський в Сновичу, дек. поморянського. — Ч. 1681б. Петро Ляшук в Вістовий, дек. калушського. — Ч. 1785. Михайло Туркевич в Боратині, дек. Підкаменецкого. — Ч. 1786. Михайло Ваврик в Черниці, дек. Підкаменецкого. — Ч. 1787. Петро Гарасимович в Пеняках, дек. підкаменецкого. — Ч. 1788. Михайло Олексишин в Накваші, дек. підкаменецкого. — Ч. 1831а. Володимир Еміліян Кузьма в Підлипцях, дек. золочівського. — Ч. 1831. Волод. Еміліян Кузьма в Славній, дек. зборівського. — Ч. 2058. Василь Павула в Конюшкові, дек. брідського. — 2012б. Мирон Коритко в Голоску вел., дек. львівського. — Ч. 2062. Иван Пінкевич в Скнилові, дек. глинянського. — Ч. 1915. Мирослав Проскурницький в Лецівці, дек. перегінського. — Ч. 2080. Йосиф Бородаєвич в Мартиніві, дек. бурштинського. — Ч. 2047. Ярослав Лучаківський в Козьовій, дек. скільського. — 2028б. Димитрій Хабурський в Дубовиці, дек. войнилівського. — Ч. 2028в. Еміліян Рудницький в Насташині, дек. войнилівського. — Ч. 2530. Николай Стеткевич в Славній і Урлеві, дек. зборівського. — Ч. 2573б. Теофіль Костишин в Болшові, дек. галицького. — Ч. 2501. Юрій Боднар в Протесах, дек. журавеньського. — Ч. 2443. Николай Кравців в Білізі з прил. Кост. нів, дек. перемишлянського. — Ч. 2883. Евстахій Данилевич в Махнівцях, дек. поморянського. — Ч. 2383. Северин Габрусевич в Кальнім, дек. калушського. — Ч. 2383. Ч. С. В. В. Евгений Ниццій в Поморянах, дек. поморянського. — Ч. 2669. Василь Кузьмич в Надітичах, дек. миколаївського. — Ч. 2731/II. Лука Нестор в Сновичу, дек. поморянського. — Ч. 2802. Николай Гошовський в Братківцях, дек. стрийського. — Ч. 2727. Петро Казанівський в Ланах з прил., дек. струміло-каменецкого. — Ч. 3081. Михайло Захарчук в Кудинівцях, дек. олієвського. — Ч. 2807. Николай Прокопович в Куропатниках, дек. бурштинського. — Ч. 3098. Семен Іванчук в Камени, дек. рожнітівського. — Ч. 2930. Лев Сілінський в Заболотцях, дек. олієвського. — Ч. 2383. Антоній Янович в Рикові, дек. поморянського.

Сотрудниками з правом управи іменовані Вс. 00.

Ч. 2674. Антін Лучаківський в Зборі, дек. калушського. — Ч. 2833. о. Володимир Бук в Золочеві, золочівського.

Сотрудниками звич. іменовані Вс. 00.

Ч. 2783. Всч. о. Алексій Пясецький при Архидр. Церкві сьв. Юра у Львові.

ві. — Ч. 1762. Василь Яремак при Церкві Преображення Г. Н. І. Хр. у Львові. — Ч. 1319. Адріян Зофійовський при Церкві Успенія Пр. Д. М. Львові. — Ч. 2523. Антоній Кучма в Тейсарові, жидачівського дек. — Ч. 1764. Николай Вергун в Бережанах, дек. бережанського.

Сотрудником exsurgendo іменованій

Ч. 2021. Всч. О. Іван Романчукевич в Долинянах, дек. стрілиського.

Справлене ошибки

яка зайшла в Хроніці „Архиеп. Відомостей“ з 1 Жовтня 1915 ч. III. на стор. 25.

Має бути: Ч. 87. Всч. о. Процик Петро, парох Ушкович, іменованій завідателем **Нараївського** деканату (а не завідателем Перемишлянського деканату, як се через ошибку там подано).

ЖЕРТВИ

які вплинули до канцелярії Митрополічної Консисторії.

а) На Червоний Хрест:

О. Евген Дуткевич з Рудна 5 к., Громадяне села Ладанець 49 к., о. Михайлів з Бороцова 22 к., о. Евген Мандзій від себе 3 к., о. Евген Мандзій складка закафісту 32 к., о. Евген Мандзій від Бр. Н. Т. Сестрицького 10 к., о. Евген Мандзій від Радника Суд. ВП. Янака 5 к., Уряд. пар. в Яснисках 10 к. 50 с., Уряд. пар. в Підлипцях 20 к., Уряд. пар. в Ставчанах 19 к. 22 с., Уряд. пар. в Лисовичах 20 к., Уряд. пар. в Томашівцях 10 к., о. Алексій Пясецький складка від парохиян Великополя 12 к., о. Алексій Пясецький складка від парохиян Мальчиць 17 к. і 4 рублі, Уряд. парохияльний в Лавочнім 166 к., о. Михайло Цар з Малкович 50 к.

б) На дар для Сьвятійшого Отця П. Р.:

Уряд. пар. в Добрянах к. Щирця 8 кор.

в) На молитвенники для австрійських воєнних плінників в Росії і Сербії

надіслали сьлїдуючі Уряди парохияльні: в Керниці 12 к., в Володимирцях 10 к., в Новоселиці 16-70 к., в Семигинові 38 к., в Стрїлкові 20 к., в Братківцях 18-50 к., в Корчині 30-20 к., в Янові 10 к., в Вітвиці 10 к., в Лісниках 22 к., при Ц. сьв. Ап. Петра і Павла у Львові 13-38 к., в Яснисках 20 к., в Черневі 25 к., в Полюхові 4 к., в Ладанцях 10 к., в Томашівцях 10 к., в Залізцях 9-70 к., в Олеську 46 к., в Чертежі 20 к., в Лозині 8-10 к., в Помоняті 31-82 к., в Бережницях шлях. 38 к., в Яричові новім 20 к.

г) На Рїздвані дарунки для українських Сїчових Стрїльців:

Всесьв. і ВПр. о. офіціял Андрей Білецький 20 кор., О. Сов. Александер

Стефанович 2 кор., О. Сов. Ілярій Паньківський 4 кор., О. Сов. Теофіль Бобикевич 1 кор.

д) На фонд ім. Й. Е. Митрополита Андрея гр. Шептицького:

Всч. Уряд. парохияльний в Містках від вірних філіяльної Церкви в Полянці 110 кор.

НЕКРОЛЬОГІЯ.

О. Северин Левицький, парох Фірлиївки, дек. глинянського, упокоїв ся дня 13. грудня 1915.

Душа єго поручає ся молитвам Всч. Клира.

Від гр. к. Митрополічного Ординаріяту.

Львів, дня 31. Грудня 1915.

Андрей Білецький

Офіціял.

Алексій Пясецький

заст. канцлера.